

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d.
Širolina 4, Zagreb

**Godišnji financijski izvještaji i
Izvešće neovisnog revizora
za 2017. godinu**

S A D R Ž A J

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za godišnje financijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2 - 8
Račun dobiti i gubitka	9
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9
Izvještaj o financijskom položaju / Bilanca	10
Izvještaj o promjenama kapitala	11
Izvještaj o novčanim tokovima	12
Bilješke uz financijske izvještaje	13 - 61

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb, Širolina 4 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2017., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2017., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji *istinито i fer prikazuju* financijski položaj Društva na 31. prosinca 2017. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na bilješku 17. u kojoj je navedeno da je Društvo predmet poreznog nadzora u 2018. godini vezano za korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Naše mišljenje nije modificirano u svezi s navedenim.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Sudski sporovi i potencijalne obveze</p> <p>Društvo na 31. prosinca 2017. ima iskazana rezerviranja za sudske sporove i potencijalne obveze. Tijekom redovnog poslovanja Društva, može se pojaviti potencijalna izloženost po sudskim sporovima. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno ne iskazivanje istih u financijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljivanje u financijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Zbog svega navedenog, navedeno područje smatramo ključnim revizorskim pitanjem.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima Vidjeti bilješke 3.17 (Računovodstvene politike) i bilješka IV.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze; - procjenjivanje adekvatnosti objave u financijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija. <p>Rezultati naših revizorskih procedura su bili zadovoljavajući i slažemo se da su pretpostavke, koje su korištene u modelu procjene, prikladne.</p>
<p>Vrednovanje nematerijalne imovine temeljem ugovora o koncesiji</p> <p>Društvo na 31. prosinca 2017. ima iskazanu nematerijalnu imovinu temeljem Ugovora o koncesiji.</p> <p>Knjigovodstvena vrijednost koncesije na dan 31. prosinca 2017. iznosi 3.900.740 tisuća kuna. Umanjenje vrijednosti ulaganja u koncesiju je definirano kao ključno revizijsko pitanje jer uključuje značajne procjene. Zbog činjenice da je u proteklim razdobljima umanjivana vrijednost koncesije i rizika da navedena imovina neće generirati adekvatne novčane tijekove. Sukladno zahtjevima MRS-a 36 Društvo je napravilo test umanjenja knjigovodstvene vrijednosti koncesije.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima Vidjeti bilješke 3.9 (Računovodstvene politike) i bilješka 18.</p>	<p>U reviziji smo se fokusirali na rizik precijenjenosti knjigovodstvene vrijednosti koncesije. Pregledali smo ključne pretpostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti, uključujući diskontnu stopu i dugoročnu stopu rasta. Uključili smo naše stručnjake za vrednovanje za pregled modela koji je koristilo Društvo i ključnih pretpostavki, te smo napravili analizu senzitivnosti.</p> <p>Dodatno, razmotrili smo da li objave Društva o primjeni prosudbi u procjeni novčanih tijekova i senzitivnosti rezultata tih prosudbi adekvatno odražavaju rizike povezane s umanjenjem vrijednosti koncesije.</p> <p>Rezultati naših revizorskih procedura su bili zadovoljavajući. Ocjenjujemo ključne pretpostavke, koje su korištene u testu umanjenja vrijednosti, uključujući diskontnu stopu, kao razumne.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim

nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

Na dan 28. lipnja 2017. imenovala nas je Glavna skupština Društva temeljem prijedloga Nadzornog odbora Društva da obavimo reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu.

Na datum ovog Izvešća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2014. godinu do revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu što ukupno iznosi 4 godine.

Osim pitanja koja smo u našem Izvešću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranjem na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvešću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 11.766 tisuća kuna što predstavlja približno 1,8% od ostvarenog prihoda od prodaje za 2017. godinu s obzirom na značajne fluktuacije dobiti prije poreza u tekućem i prijašnjim razdobljima.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Izvjeshće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014 (nastavak)

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu pružili zabranjene nerezivorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Izvjeshće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvjeshća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvjeshća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvjeshću posloводства Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 9 do 61 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvjeshće posloводства Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvjeshću posloводства Društva za 2017. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2017. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2017. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točaka 2., 5 i 6. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 9 do 61 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
RAČUN DOBITI I GUBITKA I IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

O P I S	Bilješka	2017. HRK'000	2016 HRK'000
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od cestarina	4.	631.283	580.830
Prihodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji	5.	4.229	401.265
Ostali poslovni prihodi	6.	91.555	95.787
Ukupno poslovni prihodi		727.067	1.077.882
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi	7.	(195.810)	(183.440)
Troškovi osoblja	8.	(9.606)	(9.592)
Amortizacija	9.	(282.033)	(254.025)
Ostali troškovi	10.	(22.486)	(16.611)
Vrijednosno usklađivanje	11.	(425)	(453)
Rezerviranja	12.	(363)	(1.107)
Rashodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji	13.	(4.219)	(1.262)
Ukupno poslovni rashodi		(514.942)	(466.490)
DOBIT IZ REDOVNE DJELATNOSTI			611.392
FINANCIJSKI PRIHODI			
FINANCIJSKI RASHODI	14.	54.879	69.789
RASHOD OD METODE UDJELA	15.	(92.627)	(90.869)
GUBITAK IZ FINANCIJSKE AKTIVONOSTI	16.	(38.103)	(21.681)
UKUPNI PRIHODI		781.945	1.147.671
UKUPNI RASHODI		(607.924)	(557.960)
Dobit prije oporezivanja		174.021	587.711
Porez na dobit	17.	0	0
DOBIT TEKUĆE GODINE		174.021	589.711
Ostala sveobuhvatna dobit		0	0
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		174.021	589.711

Popratne bilješke pod brojem I do VI u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU /BILANCA
na 31. prosinca 2017.

O P I S	<i>Bilješka</i>	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
AKTIVA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	18.	3.906.272	4.200.686
Nekretnine, postrojenja i oprema	19.	19.810	21.841
Dugotrajna financijska imovina	20.	0	30.925
Ukupno dugotrajna imovina		3.926.082	4.253.452
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	21.	154	617
Potraživanja od kupaca	22.	28.258	31.236
Potraživanja za dane predujmove		3	3
Ostala potraživanja	23.	1.169	2.912
Plaćeni troškovi i obračunati prihodi	24.	152	4.541
Financijska imovina	25.	280.565	1.800
Novac	26.	127.073	488.632
Ukupno kratkotrajna imovina		437.374	529.741
UKUPNA AKTIVA		4.363.456	4.783.193
PASIVA			
Kapital			
Upisani kapital	27.	2.152.000	2.152.000
Preneseni gubitak	28.	(4.759.698)	(5.349.409)
Dobit tekuće godine	29.	174.021	589.711
Ukupno kapital		(2.433.677)	(2.607.698)
Dugoročne obveze			
Dugoročna rezerviranja	30.	12.773	15.446
Dugoročne obveze za kredite i potpore	31.	5.899.075	6.557.181
Ukupno dugoročne obveze		5.911.848	6.572.627
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	32.	47.568	49.190
Obveze za poreze i doprinose	33.	6.253	6.968
Obveze prema zaposlenima	34.	462	431
Obveze po kratkoročnim kreditima	35.	799.960	728.646
Obračunati troškovi i odgođeni prihodi	36.	31.042	33.029
Ukupno kratkoročne obveze		885.285	818.264
UKUPNA PASIVA		4.363.456	4.783.193

Popratne bilješke pod brojem I do VI u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

O P I S	Upisani	Preneseni	Dobit	UKUPNO
	kapital	gubici	tekuće	
	HRK'000	HRK'000	godine	HRK'000
Stanje 1. siječnja 2016. godine	2.152.000	(6.085.040)	735.631	(3.197.409)
Prijenos gubitka prethodne godine	0	735.631	(735.631)	0
Dobit tekuće godine	0	0	589.711	589.711
Stanje 31. prosinca 2016. godine	2.152.000	(5.349.409)	589.711	(2.607.698)
Prijenos gubitka prethodne godine	0	589.711	(589.711)	0
Dobit tekuće godine	0	0	174.021	174.021
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.152.000	(4.759.698)	174.021	(2.433.677)

Popratne bilješke pod brojem I do VI u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA - INDIRECTNA METODA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

P O Z I C I J A	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
<u>Novčani tokovi iz redovnih aktivnosti</u>		
Dobit prije poreza	174.021	589.711
Amortizacija	300.035	272.040
Vrijednosno usklađivanje	425	453
Ukidanje umanjenja od koncesije	0	(400.000)
Prihodi od kamata	(314)	(381)
Rashodi od kamata	92.604	90.868
Neamortizirana vrijednost prodane i rashodovane imovine	1.468	37
Povećanje dugoročnih rezerviranja	(2.674)	(290)
Promjena zaliha	464	(552)
Promjena potraživanja od kupaca	2.554	(4.436)
Promjena ostalih potraživanja	1.732	(692)
Promjena plaćenih troškova i obračunatih prihoda	4.389	(4.372)
Promjena obveza prema dobavljačima	(1.622)	2.710
Promjena obveza za poreze i doprinose	(714)	968
Promjena obveza prema zaposlenicima	31	(111)
Promjena obračunatih troškova i odgođenih prihoda	(1.988)	27
Plaćane kamate	(92.604)	(90.868)
Naplaćene kamate	314	381
Neto novčani tok iz redovnih aktivnosti	478.121	455.493
<u>Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti</u>		
Nabava materijalne i nematerijalne imovine	(5.057)	(1.993)
Ostale promjene na materijalnoj i nematerijalnoj imovini	0	118
Izdaci za nabavu dugotrajne financijske imovine	0	601
Izdaci za nabavu kratkotrajne financijske imovine	(278.756)	162.245
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine	30.925	0
Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti	(252.888)	160.971
<u>Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti</u>		
Otplata dugoročnih obveza	(658.105)	(300.085)
Primici od kratkoročnih kredita	71.313	124.516
Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti	(586.792)	(175.569)
UKUPNO NETO NOVČANI TOK	(361.559)	440.894
NOVAC NA DAN 1. SIJEČNJA	488.632	47.737
NOVAC NA DAN 31. PROSINCA	127.073	488.632

Popratne bilješke pod brojem I do VI u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

I OPĆI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Dioničko društvo Autocesta Rijeka-Zagreb, Širolina 4 (dalje: Društvo) osnovano je temeljem Odluke o osnivanju dana 26. siječnja 1998. godine, a u registar Trgovačkog suda u Zagrebu upisano je Rješenjem Tt-98/906-2 od 26. veljače 1998. godine. Društvo je osnovano temeljem Odluke o osnivanju društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. na sjednici održanoj 11. prosinca 1997. godine u skladu s čl. 42. i čl. 36. st. 1. Zakona o javnim cestama.

Na istoj je sjednici donijeta i odluka o dodjeli koncesije koncesionaru koji će biti odgovoran za financiranje, izgradnju, gospodarenje i održavanje autoceste Rijeka - Zagreb, što je i registrirano kao temeljna djelatnost Društva. Za sklapanje ugovora o koncesiji, Vlada Republike Hrvatske ovlastila je Ministra pomorstva, prometa i veza da u ime Republike Hrvatske s Društvom sklopi ugovor o koncesiji.

U tu je svrhu Republika Hrvatska na ime uplate za dionice prilikom osnivanja, prenijela na Društvo pravo gospodarenja do tada izgrađenom infrastrukturom na dijelovima autoceste Rijeka-Delnice, Delnice -Kupjak i Karlovac-Zagreb.

Dana 24. lipnja 1998. godine potpisan je Ugovor o koncesiji na rok od 28 godina. Temeljni kapital Društva koji predstavlja vrijednost koncesije na izgrađenim dijelovima autoceste Rijeka - Zagreb na dan dodjele koncesije, utvrđen je u iznosu od 2.152.000 tisuće kuna i podijeljen je na 21.520 dionica, a nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 100 tisuća kuna.

Na sjednici održanoj 2. kolovoza 2007. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju i dodjeli koncesije za građenje i gospodarenje autocestom kojom se produljuje ugovor o koncesiji te se Društvu odobrava proširenje koncesije za do tada izgrađenu infrastrukturu od čvora Orehovica do graničnog prijelaza Rupa te od čvora Orehovica do čvora Križišće, kao i za Krčki most.

Stoga je dana 23. kolovoza 2007. godine temeljem IV Ugovora o izmjenama i dopunama Ugovora o koncesiji, koncesija produljena s 28 godina na vrijeme od 32 godine i 11 mjeseci, počevši od dana početka koncesije. Istovremeno je Društvo na ime naknade za proširenje i produljenje koncesije tijekom 2007. godine isplatilo Republici Hrvatskoj iznos od 1.480.000 tisuća kuna.

Temeljem Izjave o osnivanju od 07. studenog 2012. godine, Društvo je osnovalo društvo ARZ-ON d.o.o., koje je upisano u Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 14. studenog 2012. godine pod matičnim brojem 080814054, uplatom 20.000 kuna temeljnog kapitala u novcu. Osnivač i jedini član društva ARZ-ON d.o.o. je Društvo. U provedbi postupka restrukturiranja, Društvo je sukladno ovlaštenju iz Ugovora o koncesiji, povjerilo društvu ARZ-ON d.o.o. pružanje usluga redovnog održavanja autoceste i naplate cestarine, temeljem Ugovora o pružanju usluga redovnog održavanja autoceste i naplate cestarine od 30. prosinca 2013. godine.

I OPĆI PODACI O DRUŠTVU (nastavak)

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici (nastavak)

Na temelju prethodnog odobrenja Nadzornog odbora od 27. rujna 2013. godine, Skupština Društva je dana 11. listopada 2013. godine dala suglasnost Društvu za povećanje temeljnog kapitala ulaganjem stvari u društvu ARZ-ON d.o.o., temeljem čega je dana 15. listopada 2013. godine između Društva i društva ARZ-ON d.o.o. zaključen Ugovor o unosu stvari (pokretnina) u društvo ukupne vrijednosti 25.159.500 kuna.

Temeljem prethodne suglasnosti Nadzornog odbora Društva od 23. siječnja 2014. godine, Skupština Društva je dala suglasnost o unosu stvari u neupisani kapital društva ARZ-ON d.o.o. procijenjene vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja u iznosu od 1.873.176,86 kuna, s učinkom od 30. studenog 2013. godine, a kojima su se kao osnovnim sredstvima koristile podružnice naplate cestarine i održavanja autoceste za obavljanje djelatnosti, a nisu unesene u temeljni kapital ARZ-ON-a d.o.o.

Iako je društvo ARZ-ON d.o.o. osnovano u 2012. godini, isto je operativno započelo s radom 1. listopada 2013. godine, kada je sa 655 djelatnika u Društvu sporazumno raskinut radni odnos i zasnovan radni odnos u društvu ARZ-ON d.o.o. i to na poslovima naplate cestarine, redovnog održavanja i zajedničkim poslovima.

Skupština društva ARZ-ON d.o.o. dana 27. siječnja 2014. godine donijela je Odluku o pripajanju društva ARZ-ON d.o.o. kao pripojenog društva društvu preuzimatelju HAC-ONC d.o.o., u kojem je Društvo steklo 27% udjela u temeljnom kapitalu društva HAC-ONC d.o.o.. Upis pripajanja društva ARZ-ON d.o.o. društvu preuzimatelju HAC-ONC d.o.o. proveden je u Trgovačkom sudu dana 31. siječnja 2014. godine.

Trgovački sud u Zagrebu dana 06. ožujka 2014. godine brisao je ARZ-ON d.o.o. iz sudskog registra.

Temeljem odluke Nadzornog odbora Društva od 22. rujna 2017. godine, Društvo je dana 29. rujna 2017. godine sklopilo Ugovor o prijenosu poslovnog udjela u trgovačkom društvu Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o. s društvom Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4 te je izvršen prijenos poslovnog udjela na društvo Hrvatske autoceste d.o.o. uz naknadu u iznosu od 44.776.081,21 kunu.

Broj i struktura zaposlenika Društva prema stručnoj spremi na 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine je:

Kvalifikacijska struktura	31.12.2017.	31.12.2016.
Dr.sc.	0	0
Mr.	1	1
Mag.	3	2
VSS	19	19
VŠS	7	5
SSS	8	9
Ukupno	38	36

1.2. Tijela Društva

Tijela Društva su Glavna Skupština, Nadzorni odbor, Revizorski odbor i Uprava.

Glavna Skupština:

Vlada Republike Hrvatske, zastupana po ministru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture gospodin Oleg Butković.

Nadzorni odbor:

Ime i prezime	Funkcija	Imenovan dana
Josip Ostrogović	predsjednik	24.04.2017.
Marko Šoštarić	zamjenik predsjednika	24.04.2017.
Boško Jolić	član - predstavnik radnika	21.01.2015.

Uprava:

Ime i prezime	Funkcija	Imenovan dana	Istek mandata
Josip Šala	Direktor Društva	23.07.2015.	30.04.2018.
Miro Škrkatić	Predsjednik Uprave	01.05.2018.	

Dana 24. travnja 2018. godine na Izvanrednoj Glavnoj Skupštini Društva, Skupština Društva izabire dva nedostatna člana Nadzornog odbora Društva: gosp. Josip Ostrogović i doc.dr.sc. Marko Šoštarić, temeljem provedenog postupka izbora/ili imenovanje članova Nadzornog odbora Društva sukladno odluci o uvjetima i postupku za izbor i/ili imenovanja kandidata za članove nadzornih odbora u trgovačkim društvima od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine, br.33/16 i 109/16) na razdoblje od četiri godine.

Nadzorni odbor Društva na konstituirajućoj sjednici održanoj dana 27. travnja 2018. godine donio je odluku o izboru predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora, tako da Nadzorni odbor Društva od dana 27. travnja 2018. godine djeluje u sastavu:

- Josip Ostrogović, predsjednik
- doc.dr.sc. Marko Šoštarić, zamjenik predsjednika
- Boško Jolić, član - predstavnik radnika

Nadzorni odbor Društva na konstituirajućoj sjednici održanoj dana 27. travnja 2018. godine na prijedlog iz Zaključka Vlade RH od 14. travnja 2018. godine (Klasa: 080-02/18-01/46; Urbroj: 50301-15/07-18-02) donio je **Odluku o imenovanju gospodina Mire Škrkatića** predsjednikom Uprave Društva (početak mandata 01. svibnja 2018. godine) i trajanje mandata četiri godine.

Na istoj sjednici Nadzornog odbora donesena je Odluka o imenovanju člana Uprave Društva gospodina Tomislava Tkalčića (početak mandata 01.07.2018.) i trajanje mandata četiri godine).

II TEMELJ ZA SASTAVLJANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Financijski izvještaji Društva za 2017. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva. Financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 HRK), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Na dan 31. prosinca 2017. godine tečaj za 1 USD i 1 EUR iznosio je 6,27 HRK odnosno 7,51 HRK (31. prosinca 2016. godine: 7,17 HRK odnosno 7,56 HRK).

2.2. Osnove pripreme

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Međunarodnim računovodstvenim standardima i njihovim tumačenjima (zajedno: MSFI) koje je usvojila Europska Unija ("usvojeni MSFI").

Financijski izvještaji sastavljeni su temeljem povijesnog troška, modificiranog revalorizacijom financijske imovine raspoložive za prodaju i financijske imovine i obveza, uključujući derivativne financijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Priprema financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje odluka, procjena, prosudbi i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose u financijskim izvještajima.

Najznačajnije procjene Uprave koje su imale utjecaj na iznose u financijskim izvještajima: procjena povrativosti ulaganja u nematerijalnu koncesijsku imovinu te procjena umanjenja vrijednosti imovine. Prilikom izračuna umanjenja vrijednosti ulaganja u nematerijalnu koncesijsku imovinu, Društvo je koristilo slijedeće prosudbe: porast novčanih priljeva 1% od 2016.-2019. godine, nadalje 0%, porast novčanih odljeva 1% 2016.-2019. godine i nadalje 0% te diskontnu stopu od 5.67%.

Svi iznosi su prikazani u hrvatskim kunama i, osim ako nije drugačije naznačeno, zaokruženi su na najbližu tisuću. Na dan 31. prosinca 2017. godine tečaj za 1 euro bio je 7,51 kuna (31. prosinca 2016. godine 1 euro bio je 7,56 kuna).

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Sukladno tome, računovodstvene procjene zahtijevaju korištenje pretpostavki, a procjene se mogu izmijeniti radi naknadno stečenog iskustva, ako nastanu novi događaji, te uslijed novih informacija i promjena u okolini Društva. Stoga se stvarni rezultati mogu razlikovati od procjena korištenih u pripremi financijskih izvještaja.

2.2. Osnove pripreme - nastavak

Poslovanje Društva regulirano je:

- Zakonom o cestama (NN 84/11 od srpnja 2011. čime prestaje važiti Zakon o javnim cestama (NN 180/04,82/06,138/06, 146/08, 152/08, 38/09, 124/09, 153/09 i 73/10), 22/13 i 54/13, 148/13, 92/14)
- Pravilnik o održavanju cesta (NN 90/14)
- Zakon o koncesijama (NN 69/17 na snazi srpanj 2017 čime prestaje važiti Zakon o koncesijama 143/12 objavljen u NN125/08)

U srpnju 2011. na snagu je stupio novi Zakon o cestama koji uređuje pravni status javnih cesta i razvrstanih cesta, način korištenja, razvrstavanje javnih cesta, planiranje građenja i održavanja javnih cesta, upravljanje javnim cestama, mjere za zaštitu javnih i nerazvrstanih cesta i prometa na njima, koncesije, financiranje i nadzor javnih cesta. Javna cesta je javno dobro i služi za opću uporabu te se nad javnom cestom ne može stjecati vlasništvo niti druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

Javnu cestu čine cestovno zemljište, cestovna građevina i građevine na cestovnom zemljištu, priključci, prometni znakovi i uređaji za nadzor prometa koji su postupkom izvlaštenja izvlašteni iz prometa nekretninama.

U srpnju 2017. na snagu je stupio novi Zakon o koncesijama kojim se uređuju postupci davanja koncesija, ugovor o koncesiji, prestanak koncesije, pravna zaštita u postupcima davanja koncesije, politika koncesija, te druga pitanja u vezi s koncesijama.

Koncesija je pravo koje se stječe ugovorom.

Sukladno Ugovoru o koncesiji, na Društvo je prenijeto pravo gospodarenja nekretninama, kao i pokretninama, ali je Društvo obvezano nakon isteka roka koncesije, autocestu vratiti koncedentu (Republici Hrvatskoj) bez naknade i u projektiranom stanju.

Sukladno Ugovoru o koncesiji, Društvo ima pravo naplaćivati naknadu za korištenje ceste - cestarinu od korisnika, dok je za dodijeljenu koncesiju dužno Republici Hrvatskoj plaćati naknadu koja odgovara iznosu cjelokupne dobiti Društva umanjene za iznos koji se odlukom Glavne skupštine rasporedi u pričuve.

S obzirom da su javne ceste javno dobro dano na upravljanje te da davatelj koncesije (Republika Hrvatska) kontrolira ili regulira usluge koje operator (Društvo) mora pružiti koristeći infrastrukturu, kome ih treba pružati i po kojoj cijeni, davatelj koncesije upravlja - putem vlasništva, stvarnog prava ili na neki drugi način - svakim značajnim preostalim udjelom u infrastrukturi na kraju razdoblja koncesije, Ugovor o koncesiji je računovodstveno evidentiran sukladno IFRIC Tumačenju 12.

Društvo je svoje financijske izvještaje sastavilo na sljedeći način:

- vrijednost koncesijskog ugovora od 2.152.000 tisuće kuna evidentirana je kao nematerijalna imovina-koncesija i kapital Društva;
- vrijednost izvornog nematerijalnog sredstva amortizira se direktno na teret kapitala tijekom vijeka trajanja koncesijskog ugovora (32 godine i 11 mjeseci). Društvo je započelo s radnjama razmatranja potrebe smanjenja temeljnog kapitala te se imovina nastavlja priznavati u poslovnim knjigama sve dok traje postupak smanjenja temeljnog kapitala;

•

2.2. Osnove pripreme - nastavak

- ulaganja u izgradnju novih dionica knjiže se kao prihod od građenja temeljem ugovora o koncesiji i povećanje nematerijalne imovine u trenutku puštanja u promet i amortiziraju se tijekom preostalog trajanja koncesije.
- po Odluci o proširenju koncesije, vrijednost jednokratne naknade od 1.480.000 tisuća kuna povećava rashode od građenja temeljem ugovora o koncesiji, te prihode od građenja temeljem ugovora o koncesiji i nematerijalnu imovinu Društva u iznosu od 1.483.700 tisuća kuna, a amortizacija se provodi kroz produženi rok trajanja koncesijskog ugovora (32 godine i 11 mjeseci).
- svi redovni i izvanredni troškovi investicijskog održavanja, kao i troškovi posudbe kapitaliziraju se kao nematerijalna imovina;
- svi redovni i izvanredni troškovi tekućeg održavanja terete troškove u računu dobiti i gubitka;
- pokretna imovina koja je po koncesijskom ugovoru pripala koncesionaru, a preuzeta primopredajnim zapisnikom 1. siječnja 1999. godine, kao i imovina preuzeta zapisnikom od 30. kolovoza 2007. godine po Odluci o proširenju koncesije evidentirana je na kontu ostala materijalna imovina i obveze. Amortizacija navedene imovine ne knjiži se kao trošak poslovanja, već se knjiži zatvaranje obveza;
- Društvo je 8. travnja i 6. studenog 2003. godine sklopilo Ugovore o potkoncesiji s društvom Petrol trgovina d.o.o. i Tifon d.o.o. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećim uslužnim objektima Desinec i Ravna Gora te prava vlasništva nad objektima.
- Društvo je 26. srpnja 2005. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom INA d.d. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećem uslužnom objektu Vukova Gorica te pravo vlasništva nad objektima.
- Društvo je 31. siječnja 2006. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom OMV Hrvatska d.d. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećem uslužnom objektu Štupnik (zapad) te prava vlasništva nad objektima.
- Društvo je, 4. listopada 2006. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom Tifon d.o.o. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećim uslužnim objektima Draganić (sjever i jug) te prava vlasništva nad objektima.
- Društvo je, 10. veljače 2007. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom INA d.d. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećem uslužnom objektu Lepenica te prava vlasništva nad objektima.
- Društvo je 23. veljače 2007. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom INA d.d. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećem uslužnom objektu Vrbovsko - sjever te prava vlasništva nad objektima. Sa danom 01. siječnja 2012. godine navedeni Ugovor je sporazumno raskinut.
- Društvo je, 23. studenog 2007. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji s društvom OMV Hrvatska d.d. radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje

sekundarnim sadržajima na pratećim uslužnim objektima Rupa (istok, zapad) i Tuhobić te prava vlasništva nad objektima.

2.2. Osnove pripreme - nastavak

- Odlukom o proširenju koncesije preuzeti su od Hrvatskih cesta d.o.o. i Hrvatskih autocesta d.o.o. ugovori o potkoncesijama na pratećim uslužnim objektima Vrata Jadrana i Kraljevica te o korištenju zemljišta za infrastrukturu pokretnih mreža, vodoopskrbni cjevovod za Krčki most i magistralni plinovod Pula - Karlovac.
- Društvo je dana 20. studenog 2008. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji sa društvom Zovko d.o.o. o potkoncesiji na pratećim uslužnim objektima Vrbovsko-jug.
- Društvo je 16. lipnja 2011. godine sklopilo Ugovor o potkoncesiji sa Općinom Fužine radi prijenosa prava na financiranje, građenje i gospodarenje sekundarnim sadržajima na pratećem uslužnom objektu Lepenica - jug, te prava vlasništva nad objektima.
- Društvo je 14. lipnja 2012. godine sklopilo Ugovor o korištenju cestovnog zemljišta za izgradnju pratećeg uslužnog objekta Cernik sa društvom RI-PETROL d.o.o.
- Društvo je 30. listopada 2012. godine sklopilo Ugovor o korištenju cestovnog zemljišta za izgradnju pratećeg uslužnog objekta Zamet sa društvom RI-PETROL d.o.o.

2.3. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Društva, prihode i rashode Društva i objavljivanje potencijalnih obveza Društva.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju financijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Društvo posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja financijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.4. Izvještajna valuta

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao mjernoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva.

III SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Promjene računovodstvenih politika

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- **Izmjene i dopune MRS-a 12: Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke**

Izmjene i dopune koje su stupile na snagu za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2017. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj izmjena i dopuna je pojašnjavanje zahtjeva za priznavanjem odgođene porezne imovine na nerealizirane gubitke kako bi se adresirale različitosti u praksi vezane uz primjenu odredbi MRS-a 12 Porez na dobit. Određeni problemi odnosili su se na različitosti u praksi u tretmanu privremenih poreznih razlika s osnove smanjenja fer vrijednosti, prodaje imovine za iznos viši od knjigovodstvene vrijednosti te vjerojatne buduće oporezive dobiti i razmatranja o kombiniranoj ili odvojenoj procjeni utjecaja.

- **Izmjene i dopune MRS-a 7: Inicijativa za objavama**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2017. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj izmjena i dopuna je osiguravanje objava koje korisnicima financijskih izvještaja omogućavaju procjenu utjecaja promjena u obvezama iz financijskih aktivnosti, uključujući i novčane i nenovčane promjene. Izmjene i dopune preciziraju kako je jedan način ispunjenja zahtjeva za objavama tabelarno prikazivanje usklade između početnih i završnih stanja u izvještaju o financijskom položaju za obveze koje nastaju kao rezultat financijskih aktivnosti, uključujući i promjene u novčanim tijekovima od financiranja, promjene koje su rezultat gubitka ili stjecanja kontrole nad ovisnim društvima ili drugim poslovima, utjecaj promjena u tečaju, promjena u fer vrijednostima i ostalih promjena.

Usvajanje spomenutih izmjena i dopuna standarda nije značajno utjecalo na financijske izvještaje Društva.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

3.1 Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- **MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerenje**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o financijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerenja, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite. Menadžment Društva planira usvojiti standard nakon njegova stupanja na snagu i trenutno ocjenjuje njegov utjecaj.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uvodi se model od 5 koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene temeljem ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda će se također primjenjivati na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinancijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Društva (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). Opširne objave će zahtijevati, uključujući i disagregaciju ukupnih prihoda; informacije o obvezama izvršenja; promjene u iznosima ugovorene imovine i obveza između razdoblja i ključne procjene i prosudbe. Menadžment Društva trenutno procjenjuje utjecaj ovog standarda na financijsko izvještavanje.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja)**

Pojašnjenja su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj pojašnjenja je razjašnjavanje namjera Odbora prilikom definiranja zahtjeva MSFI-ja 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima, osobito računovodstvenog tretmana identificiranih obveza izvršenja na način da se dopunila definicija „odvojeno prepoznatljivog“ principa, razmatranja odnosa principala i agenta uključujući i procjenu činjenice je li u transakciji Društvo principal ili agent kao i primjene pristupa kontrole i licenciranja dajući dodatne upute za računovodstveni tretman intelektualnog vlasništva i tantijema. Pojašnjenja također daju dodatna praktična sredstva za društva koja MSFI 15 primjenjuju korištenjem punog retroaktivnog pristupa ili za ona koja se odluče na korištenje modificiranog retroaktivnog pristupa. Ova pojašnjenja još uvijek nisu usvojena u Europskoj uniji. Menadžment Društva trenutno procjenjuje utjecaj ovih pojašnjenja na financijsko izvještavanje.

- **MSFI 16 Najmovi**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerenja, prezentacije i objave za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača

(„najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim financijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Menadžment Društva trenutno procjenjuje utjecaj ovog standarda na financijsko izvještavanje.

3.1 Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- **IFRIC 22: Transakcije u stranoj valuti i predujmovi**

Tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljeno ranijom primjenom. Pojašnjava računovodstveni tretman transakcija koje uključuju primanje ili plaćanje predujmova u stranoj valuti. Tumačenje se primjenjuje na transakcije u stranoj valuti u kojima Društvo priznaje nenovčanu imovinu ili nenovčanu obvezu koja nastaje kao rezultat plaćanja ili primanja predujmova prije nego što Društvo prizna relevantnu imovinu, troškove ili prihod. Tumačenje navodi kako se datumom transakcije u svrhu određivanja tečaja, uzima datum početnog priznavanja nemonetarne imovine (predujmova) ili odgođenog prihoda (obveze). U slučajevima kada postoje višestruka plaćanja ili primitak predujmova, Društvo mora odrediti datum transakcije za svako plaćanje. Ovo tumačenje još nije usvojeno u Europskoj uniji.

- **IFRIC 23: Nesigurnost u poreznom tretmanu**

Tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Tumačenje se odnosi na utvrđivanje oporezive dobiti (poreznih gubitaka), poreznih osnovica, neiskorištenih poreznih gubitaka, neiskorištenih poreznih olakšica i stopa poreza kada postoji neizvjesnost vezano uz tretman poreza na dohodak prema MRS-u 12. Posebno razmatra: trebaju li se porezni tretmani zajednički razmotriti; pretpostavke za provjere poreznih vlasti; određivanje oporezive dobiti (porezni gubitak), porezne osnovice, neiskorištene porezne gubitke, neiskorištene porezne olakšice i porezne stope; i učinak promjena u činjenicama i okolnostima. Ovo tumačenje još nije usvojeno u Europskoj uniji.

- **Izmjene i dopune MSFI 2: Klasifikacija i mjerenje plaćanja temeljenih na dionicama**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranijom primjenom. Izmjenama i dopunama je definiran računovodstveni tretman utjecaja uvjeta izvršenja i neizvršenja na mjerenje plaćanja temeljenih na dionicama koja se podmiruju u novcu, plaćanja temeljenih na dionicama s mogućnošću neto podmirenja obveze poreza po odbitku i promjena uvjeta plaćanja temeljenih na dionicama kojima se mijenja klasifikacija transakcije iz one koja se podmiruje u novcu na onu koja se podmiruje vlasničkim instrumentima. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

- **Izmjene i dopune MRS 40: Prijenos ulaganja u nekretnine**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s dozvoljenom ranijom primjenom. Dopunama se pojašnjava u kojem trenutku Društvo treba prenijeti nekretninu, uključujući i nekretninu u izgradnji u ili iz ulaganja u nekretnine. Dopune navode da promjena načina korištenja nastaje kada nekretnina zadovoljava, ili prestane zadovoljavati, definiciju

ulaganja u nekretnine i postoji dokaz o promjeni. Sama promjena namjere menadžmenta za korištenje nekretnine, ne daje dokaz o promjeni načina korištenja. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

3.1 Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- **Godišnja poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2014-2016) koja predstavljaju zbirku izmjena i dopuna različitih standarda.** Godišnja poboljšanja su na snazi za godišnja razdoblja koja je započela 1. siječnja 2017. godine ili nakon toga za MSFI 12 Objavljivanje interesa u drugim društvima i za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga za MSFI 1 Prva primjena MSFI i MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate. Ranija primjena je dozvoljena za MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate. Ova godišnja
- poboljšanja još nisu usvojena u Europskoj uniji. Pregled godišnjeg poboljšanja iz ciklusa 2014-2016 dan je u nastavku:
 - **MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja** - poboljšanjem se brišu kratkoročna izuzeća od objava o financijskim instrumentima, naknadama zaposlenih i investitorima, koja su primjenjiva za društva koja prvi put primjenjuju MSFI.
 - **MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate** - ova dopuna pojašnjava kako je odabir priznavanja ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat koje drži Društvo koje je organizacija rizičnog kapitala ili drugo kvalificirano društvo, po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, dostupan za sva ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate na razini svakog pojedinačnog ulaganja, i to prilikom početnog priznavanja.
 - **MSFI 12 Objavljivanje interesa u drugim društvima** - dopune pojašnjavaju kako se zahtjevi za objavama iz MSFI-ja 12, osim onih za sažete financijske informacije ovisnih društava, zajedničkih pothvata i pridruženih društava, primjenjuju na ulaganje u ovisno društvo, zajednički pothvat ili pridruženo društvo koje je klasificirano kao imovina koja se drži za prodaju, ili raspodjelu, ili kao diskontinuirane operacije sukladno MSFI-ju 5.
- **Značajke prijevremene otplate s negativnom naknadom (Izmjene i dopune MSFI-ja 9)**

Izmjene i dopune stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Izmjenjuje postojeće zahtjeve u MSFI 9 u vezi s otkaznim pravima kako bi se omogućilo mjerenje po amortiziranom trošku (ili, ovisno o modelu poslovanja, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit) čak i u slučaju negativnih naknada. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.
- **Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune MRS-a 28)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Pojašnjava da subjekt primjenjuje MSFI 9 Financijski instrumenti na dugoročne udjele u pridruženom društvu ili zajedničkom

pothvatu koji čine dio neto ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, ali na koji se ne primjenjuje metoda udjela. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji.

3.1 Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

- **IASB je objavio Godišnje poboljšanje standarda IFRS-a 2015.-2017.**, Koji je zbir izmjena MSFI-jeva. Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.

Ova godišnja poboljšanja još nisu usvojena u Europskoj uniji. Pregled Godišnjih poboljšanja MSFI-jeva 2015. - 2017. ciklusa kojeg izdaje IASB prikazan je u nastavku:

- **MSFI 3 i MSFI 11:** Izmjene i dopune MSFI-ja 3 pojašnjavaju da kada subjekt stekne kontrolu nad poslovanjem koji je zajednička operacija, ponovno mjeri prethodno držane interese u tom poslu. Izmjene i dopune MSFI-ja 11 pojašnjavaju da kada subjekt stječe zajedničku kontrolu nad poslovanjem koje je zajednička operacija, subjekt ne mjeri ponovno prethodno držane interese u tom poslu.
- **MRS 12:** Izmjene i dopune razjašnjavaju da bi sve porezne posljedice dividendi (tj. raspodjele dobiti) trebale biti priznate u dobit ili gubitak, bez obzira na to kako porez nastaje.
- **MRS 23:** Izmjene i dopune pojašnjavaju da ako bilo koja specifična posudba ostane nenaplaćena nakon što je povezana imovina spremna za namjeravanu upotrebu ili prodaju, ta posudba postaje dio sredstava koje subjekt općenito posuđuje prilikom izračunavanja stope kapitalizacije na opće posudbe.

3.2. Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodanu uslugu tijekom redovnog poslovanja Društva. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte.

Društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Društvo imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Društva.

a) Prihodi od usluga temeljem ugovora o koncesiji

Usluge izgradnje ili nadogradnje

Društvo je dužno prihode i troškove povezane s uslugama izgradnje ili nadogradnje obračunati u skladu s MRS-om 11 Ugovori o izgradnji. Prihod od usluga gradnje ili nadogradnje temeljem ugovora o koncesiji priznaju se metodom stupnja dovršenosti izvršenih radova.

3.2. Priznavanje prihoda- nastavak

Usluge održavanja - prihodi od cestarina

Prihod od usluga održavanja temeljem ugovora o koncesiji priznaje se u razdoblju kada su usluge pružene.

Sukladno čl. 7. Ugovora o koncesiji Društvo ima pravo naplaćivati naknadu za korištenje ceste - cestarinu od korisnika na način i u visini određenoj u skladu s Ugovorom o koncesiji. Prihodi od cestarina predstavljaju vlastite prihode Društva, naplaćuju se od korisnika javnih cesta uvećani za porez na dodanu vrijednost, a služe za pokriće troškova održavanja u širem smislu, odnosno za pokriće poslovnih, financijskih i izvanrednih rashoda Društva te amortizaciju javnih cesta do visine ukupnih prihoda Društva. Kad Društvo pruža više usluga temeljem jednog ugovora o koncesiji, prihod se alocira u odnosu na relativnu fer vrijednost pružene usluge kad se iznosi mogu odvojeno identificirati.

b) *Prihodi od kamata*

U okviru financijskih prihoda iskazuju se prihodi od kamata nastali temeljem potraživanja iz poslovnih odnosa. Prihodi od kamata smatraju se realiziranim danom ugovorenog stjecanja prava na kamate, a iskazuju se kao obračunati prihodi do datuma bilance. Zatezna kamata iskazuje se u okviru financijskih prihoda u trenutku njezine naplate.

3.3. Poslovni rashodi

Rashodi se priznaju na osnovi izravne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih određenih stavki prihoda. Temeljem navedenog poslovni rashodi predstavljaju sve rashode u odnosu na fakturirane prihode od pružanja usluga ili isporuke dobara.

3.4. Rashodi održavanja

Rashodi održavanja materijalne imovine odnose se na obnovu i održavanje budućih ekonomskih koristi koje se mogu očekivati od inicijalno procijenjenog korisnog vijeka pojedine imovine. Ovi rashodi se priznaju kao rashod razdoblja u trenutku nastanka.

3.5. Troškovi posudbe - troškovi kamata

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, tj, nematerijalne imovine temeljem ugovora o koncesiji, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe se priznaju kao rashod.

3.6. Strane valute

Poslovni događaji u inozemnim valutama početno se knjiže preračunavanjem u kune po važećem tečaju na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazani u inozemnim valutama preračunavaju se na datum bilance primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na taj datum. Dobici ili gubici nastali preračunavanjem uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja.

3.7. Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

a) Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Porezna osnovica razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u računu dobiti i gubitka za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu kao i za iznose porezno nepriznatih rashoda. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance. Porezni gubici mogu se koristiti u slijedećih pet godina počevši od godine u kojoj su nastali.

b) Odgođeni porez

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum bilance. Mjerenje odgođenih poreznih obveza i odgođenih poreznih sredstva odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum bilance, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine ili obveza. Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u bilanci. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva.

Porezne prijave Društva podliježu poreznoj kontroli nadležnih organa. Budući su moguća različita tumačenja brojnih poreznih zakona, iznosi u financijskim izvještajima mogu biti naknadno promijenjeni ovisno o odluci nadležne porezne uprave.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i/ili akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a čine materijalnu imovinu ako im je vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna vrijednost veća od 3.500 kuna na dan nabave.

Trošak nabave pojedinog predmeta materijalne imovine uključuje kupovnu cijenu zajedno s uvoznim pristojbama i nepovratnim porezom kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta, te sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Naknadni izdatak, koji se odnosi na već priznati predmet dugotrajne materijalne, dodaje se knjigovodstvenom iznosu toga sredstva, kad je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi, koje prelaze izvorno procijenjeni standard učinkovitosti postojećeg sredstva, dotjecati u Društvo.

U slučaju kad je potrebno zamijeniti značajne dijelove nekretnina, postrojenja i opreme u intervalima, Društvo priznaje takve dijelove kao pojedinačnu imovinu određenog vijeka trajanja i pripadajuće amortizacije. Isto tako u slučaju većih kontrola ili održavanja, nastali troškovi priznaju se u knjigovodstvenom iznosu postrojenja i opreme kao zamjena, ako su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju.

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema -nastavak

Sadašnja vrijednost očekivanih troškova otpisa imovine nakon njezine uporabe se uključuje u trošak iste imovine, ako su uvjeti priznavanja ostvareni.

Zemljište na kojem je nova dionica sagrađena ne evidentira se u poslovnim knjigama, budući da se za otkupljeno zemljište provodi izvlaštenje i iskazuje potraživanje od Republike Hrvatske, koje Društvu kasnije namiruje Republika Hrvatska, Ministarstvo financija.

Pokretna imovina koja je po koncesijskom ugovoru pripala koncesionaru, a preuzeta je primopredajnim zapisnikom 1. siječnja 1999. godine, kao i imovina preuzeta zapisnikom od 30. kolovoza 2007. godine po Odluci o proširenju koncesije evidentirana je na kontima ostale materijalne imovine i obveza. Amortizacija navedene imovine ne knjiži se kao trošak poslovanja, već se knjiži zatvaranje obveza.

Nabava nove opreme (materijalne imovine) evidentira se kao vlasništvo Društva, a obračunana amortizacija evidentira se kao trošak.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna vrijednost imovine, osim zemljišta i imovina u izgradnji otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom pravocrtne metode:

O P I S	2017.	2016.
	Korisni životni vijek	Korisni životni vijek
Građevinski objekti	40 godina	40 godina
Oprema	4 godine - 10 godina	4 godine - 10 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa.

Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati prilikom potpunog otpisa ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici nastali prodajom ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Preostala (sadašnja) vrijednost, korisni vijek trajanja i metode amortizacije revidiraju se na kraju svake financijske godine i usklađuju, ako je potrebno.

3.9. Nematerijalna imovina

Nematerijalnu imovinu čine ulaganja u licence, koncesije, zaštitne znakove, pravo na tuđim nekretninama, izdaci za projektnu dokumentaciju, studije i ostalo sl.

Nabava nematerijalne imovine tijekom godine evidentira se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulirani ispravak vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturirana vrijednost nabavljene imovine uvećana za sve troškove nastale do stavljanja u upotrebu nematerijalne imovine.

3.9. Nematerijalna imovina-nastavak

Nematerijalna imovina temeljem ugovora o koncesiji

Prema ugovoru o koncesiji, Društvo je ostvarilo ekskluzivno pravo nad razvojem, projektiranjem, financiranjem, građenjem, upravljanjem i održavanjem autoceste i svih pratećih objekata, postojeće autoceste i postojećih pratećih objekata (Autocesta Rijeka-Zagreb) u trajanju od 32 godine i 11 mjeseci. Vlasnikom autoceste ostaje davatelj koncesije te on zadržava značajnu kontrolu nad autocestom.

Društvo, kao operater, priznaje nematerijalnu imovinu u mjeri u kojoj je steklo pravo (dozvolu) naplate javne usluge korisnicima. Pravo naplate javnih usluga korisnicima nije bezuvjetno pravo na primitak novca budući da su iznosi uvjetovani opsegom kojim javnost koristi usluge.

Primljena naknada ili potraživanje za naknadu po obje komponente početno će se priznati po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu.

U skladu s provedenim analizama i tumačenjem (IFRIC) 12, Društvo je klasificiralo koncesiju kao nematerijalnu imovinu budući da krajnji korisnici plaćaju uslugu. Ugovorom o koncesiji Društvo nema pravo na dodatnu naknadu u razdoblju gradnje već ju je potrebno nadoknaditi iz cestarina prikupljenih u razdoblju održavanja. U svrhu ispravnog alociranja prihoda u obje faze sukladno MRS 11, utvrđeno je da se maržom od 0.25% pokrivaju troškovi marže financiranja angažiranih sredstava.

Trgovački popusti i rabati se oduzimaju pri utvrđivanju troška nabave. Nakon početnog priznanja koncesija se knjiži po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna imovina unesena u temeljni kapital Društva kod osnivanja

Javne ceste preuzete na upravljanje temeljem koncesijskog ugovora kod osnivanja Društva nisu evidentirane kao imovina u poslovnim knjigama Društva, već je u poslovnim knjigama kod osnivanja evidentirana vrijednost koncesijskog ugovora kao nematerijalna imovina.

U okviru nematerijalne imovine iskazuje se i imovina u izgradnji koja se vrednuje po trošku uvećanom za naknade za profesionalne usluge, kvalificiranu imovinu, te troškove posudbe u skladu s računovodstvenim politikama Društva. Nakon stavljanja u uporabu takve imovine, započinje obračun amortizacije.

Ulaganje u izgradnju novih dionica u poslovnim se knjigama Društva evidentira kao povećanje imovine u trenutku puštanja u promet i amortizira tijekom preostalog trajanja koncesije.

Stope amortizacije nematerijalne imovine prikazane su u nastavku:

O P I S	2017.	2016.
Amortizacija priznata u dobiti i gubitku	Korisni upotrebnij vijek	Korisni upotrebnij vijek

	preostalo razdoblje koncesije (trajanje koncesije 32 godine i 11 mjeseci)	preostalo razdoblje koncesije (trajanje koncesije 32 godine i 11 mjeseci)
Nematerijalna imovina		
Ostala nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

3.9. Nematerijalna imovina-nastavak

Knjigovodstvenu vrijednost nematerijalne imovine prestaje se priznavati u trenutku smanjenja, prodaje ili rashoda ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od uporabe ili prodaje ove imovine. Dobici ili gubici proizašli od prestanka priznavanja nematerijalne imovine uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je prestalo njihovo priznavanje, a klasificiraju se kao prihod u visini razlike između neto iznosa potraživanja od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine.

3.10. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža.

Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i auto-guma iskazuju se po stvarnoj vrijednosti koja obuhvaća fakturnu vrijednost dobavljača uvećanu za sve zavisne troškove nabave (carine, poreze, prijevozne troškove te sve druge troškove koji se mogu pripisati nabavi) primjenom metode prosječne ponderirane cijene. Trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave.

Pod zalihama sitnog inventara podrazumijevaju se alati, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine dana i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom.

Utrošak odnosno stavljanje u upotrebu zaliha sitnog inventara i auto-guma kao i rezervnih dijelova uključuje se u troškove metodom jednokratnog otpisa.

Utrošak zaliha mjeri se mjeri se primjenom metode prosječnih ponderiranih cijena.

Nakon prodaje, Društvo priznaje knjigovodstvenu vrijednost tih zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod. Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao smanjenje iznosa ispravka vrijednosti zaliha priznatih kao rashod u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

3.11. Kratkotrajna potraživanja

Kratkotrajna potraživanja obuhvaćaju potraživanja do jedne godine kao što su potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenih, države i ostala potraživanja. Navedeni oblici imovine iskazuju se po nominalnoj vrijednosti. Smanjenje vrijednosti potraživanja provodi se u razdoblju u kojem postoji opravdana sumnja u mogućnost naplate.

3.12. Financijska imovina

Financijsku imovinu čini ugovorno pravo na razmjenu financijskih instrumenata ili novca s drugom pravnom ili fizičkom osobom prema uvjetima koji su potencijalno povoljni. Oblici ugovornog prava kao što su dani depoziti, a čine pravo nad financijskom imovinom iskazuju se u bilanci kao dio kratkotrajne imovine. Navedena imovina klasificirana je kao zajmovi i potraživanja i mjeri se amortiziranim troškom uz primjenu efektivne kamatne stope.

3.13. Ulaganja u zajedničke pothvate

Društvo zajedno s HAC d.o.o. je imalo zajedničku kontrolu nad društvom HAC-ONC d.o.o. Ovo se ulaganje u zajednički pothvat se mjerilo primjenom metode udjela. Društvo kao prenositelj i društvo HAC d.o.o. kao stjecatelj su dana 29. rujna 2017. godine zaključili Ugovor o prijenosu poslovnog udjela u društvu HAC-ONC d.o.o. Temeljni kapital HAC-ONC d.o.o. sastojao se od dva udjela: poslovnog udjela ARZ 27% d.d. i HAC-a od 73%.

Sukladno navedenom Ugovoru, a temeljem Elaborata Procjene fer tržišne vrijednosti vlasničkog kapitala društva HAC-ONC d.o.o. i Procjene fer tržišne vrijednosti manjinskog poslovnog udjela Društva kao imatelja, izrađenog od strane neovisnih procjenitelja, HAC je od Društva otkupio poslovni udio uz naknadu od 44.776.081 kunu.

Slijedom toga izvršen je prijenos poslovnog udjela Društva na HAC d.o.o. čime je HAC d.o.o. postao imatelj svih udjela u HAC-ONC d.o.o., odnosno stopostotni vlasnik.

3.14. Umanjenje vrijednosti

Neto knjigovodstvena vrijednost imovine Društva pregledava se na datum svake bilance kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u računu dobiti i gubitka u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost veća od njihovog nadoknativog iznosa.

Nadoknadivi iznos potraživanja Društva izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih primitaka i izdataka, diskontiranih efektivnom kamatnom stopom.

3.15. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i depozite kod banaka te se iskazuju u bilanci. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata općenito su približni njihovim fer vrijednostima. U svrhu izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i račune kod banaka s dospijecom do tri mjeseca.

3.16. Unaprijed plaćeni troškovi i prihodi budućega razdoblja

Unaprijed plaćeni troškovi odnose se na obračunate i nedospjele bankovne naknade plaćene za razdoblje kreditiranja poslovnim bankama koje financiraju izgradnju javnih cesta te na naknade za državno jamstvo po kreditima istih poslovnih banaka koje je Društvu izdala Republika Hrvatska. Unaprijed plaćeni troškovi razgraničeni su sukladno MRS-u 39, budući da se odnose na cijelo razdoblje financiranja.

3.17. Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze ne iskazuju se u financijskim izvještajima. One se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi iz Društva vrlo mala. Potencijalna imovina nije priznata u financijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

3.18. Dugoročna rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveza te ako se može pouzdano procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituje na svaki datum bilance i usklađuje sukladno najnovijim procjenama. Iznosi rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, kad je primjenjivo, rizika specifičnih za obvezu. U slučaju kada Društvo očekuje nadoknadu za iznos koji je rezerviran, takve se nadoknade priznaju kao zasebna imovinska stavka, no tek kada takva nadoknada postane doista izvjesna.

3.19. Dugoročne obveze i kratkoročne obveze

Društvo razvrstava obveze kao kratkoročne, kada se očekuje da će se podmiriti u redovitom tijeku poslovnog ciklusa i kad podmirenje dopijeva unutar dvanaest mjeseci od datuma bilance. Sve druge obveze razvrstavaju se kao dugoročne obveze.

Svi zajmovi i posudbe se početno priznaju po nabavnoj, odnosno fer vrijednosti primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja, krediti se vrednuju po amortiziranom trošku, korištenjem efektivne kamatne stope, umanjenom za ispravak vrijednosti.

3.20. Najmovi

Društvo kao najmoprimatelj

Društvo evidentira financijske najmove (kojima se sadržajno svi rizici i nagrade vezani uz vlasništvo nad sredstvom u financijskom najmu prenose na Društvo) kao imovinu i obveze u bilanci po vrijednosti koja je na početku financijskog najma jednaka fer vrijednosti imovine na koju se najam odnosi ili, ako je manja, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih otplata najma. Pri izračunavanju sadašnje vrijednosti minimalnih otplata najma, diskontni faktor koje se koristi jednak je kamatnoj stopi uključenoj u najam. Početni nastali direktni troškovi povećavaju vrijednost imovine. Otplate najma podijeljene su na financijski trošak i smanjenje obveza. Financijski trošak raspodijeljen je na razdoblja tijekom najma tako da stvori stalnu kamatnu stopu na preostali iznos obveze po najmu za svako razdoblje. Financijski najam utječe na povećanje troška amortizacije kao i na financijski trošak svakog računovodstvenog razdoblja. Politika amortiziranja imovine u najmu dosljedna je onoj imovine u vlasništvu. Najmovi u kojima najmodavatelj sadržajno zadržava sve rizike i nagrade vlasništva nad imovinom, klasificirani su kao operativan najam. Otplate operativnog najma evidentiraju se kao trošak u računu dobiti i gubitka primjenom pravocrtne metode tijekom trajanja najma.

Društvo kao najmodavatelj

Najam na osnovi kojeg Društvo ne prenosi sve rizike i koristi od vlasništva nad imovinom iznajmljenog sredstva klasificira se kao operativni najam. Početni direktni troškovi nastali pri ugovaranju operativnog najma pribrajaju se računovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine te se priznaju tijekom vremenskog razdoblja trajanja najma po istoj osnovi kao i prihodi od najma. Buduće uplate s osnova operativnog najma priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su nastale.

3.21. Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se u nominalnom iznosu.

3.22. Državne potpore

Državne potpore povezane sa sredstvima, uključujući potpore na temelju duga preuzetog od države, iskazuju se u bilanci kao dugoročne obveze.

Potpore primljena kao nepovratna pomoć od države priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja uporabe sredstva koje se amortizira putem smanjenog amortizacijskog troška.

Potpore primljena kroz preuzimanje dugova od strane države priznaje se kao povećanje prihoda tijekom korisnog vijeka trajanja imovine koja je financirana tim kreditima.

3.23. Primanja zaposlenih

Planovi definiranih doprinosa

Za planove definiranih doprinosa Društvo plaća doprinose javno ili privatno vođenim osiguravajućim mirovinskim planovima na obaveznoj, ugovornoj ili dobrovoljnoj osnovi. Jednom kad je definirani doprinos plaćen, Društvo nema daljih obveza. Redovno definirani doprinosi uključuju neto periodične troškove za odnosnu godinu i uključeni su u trošak zaposlenika.

Ostala primanja zaposlenih

Očekivani troškovi ostalih primanja nakon prestanka zaposlenja te jubilarnih nagrada se obračunavaju za vrijeme zaposlenja, procjenjujući iznos budućih koristi koje je zaposleni zaradio kao povrat za pružene usluge u tekućem i ranijim razdobljima. Koristi se diskontiraju kako bi se utvrdila njihova sadašnja vrijednost. Diskontna stopa je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kod kojih su valute i rokovi u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Troškovi vezani uz jubilarne nagrade i otpremnine za mirovinu terete troškove zaposlenih. Vrednovanje ovih obveza provodi se jednom godišnje.

Otpremnine

Obveza za otpremnine nastaje kad se zaposlenje zaposlenika otkazuje prije uobičajenog datuma umirovljenja ili kada zaposlenik prihvati dobrovoljno umirovljenje u zamjenu za otpremninu.

3.24. Događaji nakon izvještajnog razdoblja

Događaji nakon datuma bilance su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma bilance i datuma na koji je odobreno izdavanje financijskih

izvještaja. Društvo usklađuje iznose koje je priznalo u svojim financijskim izvještajima za događaje nakon datuma bilance koji zahtijevaju usklađivanje.

3.25. Politika zaštite okoliša

Politika zaštite okoliša u Društvu je da djelatnici stalno budu svjesni brige za okoliš i osiguraju stalan doprinos njegovoj zaštiti i unapređenju, kao i radnoj okolini u kojoj rade.

3.26. Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

3.27. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Društvo klasificira dugotrajnu imovinu kao imovinu namijenjenu za prodaju samo u slučaju kada će knjigovodstvena vrijednost iste biti uglavnom nadoknađena putem prodaje, a ne stalnim korištenjem. Da bi to bio slučaj, imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju i njena prodaja mora biti vrlo vjerojatna. Prikladna razina upravljanja mora biti usredotočena na prodaju koja se prema očekivanju mora dogoditi u cijelosti tijekom godine dana od klasifikacije. Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena prodaji mjeri se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Amortizacija navedene imovine se ne obračunava. Gubici od umanjenja vrijednosti prilikom klasifikacije u imovinu namijenjenu prodaji uključuju se u dobit ili gubitak, kao i dobiti i gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima.

BILJEŠKE UZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

4. Prihodi od cestarina

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Cestarine plaćene gotovinom	259.824	247.372
Cestarine plaćene stranim valutama	35.160	33.849
Cestarine plaćene kreditnim karticama	92.054	78.305
Cestarine plaćene po Izjavama	213	303
Cestarine plaćene Smart karticama	2.693	2.812
Cestarine plaćene ENC uređajima	236.975	213.951
Prihodi od HAC-a	258	241
Ostali prihodi od cestarina	4.106	3.997
Ukupno	631.283	580.830

Cestarine se naplaćuju sukladno čl. 8. Ugovora o koncesiji iz lipnja 1998. godine. Uprava Društva uređuje visinu cestarine u skladu s tarifom koju propisuje nadležni ministar za autoceste i objekte s naplatom, ovisno o njihovoj vrsti, dužini i značaju. Suglasnost na Odluku Uprave o visini cestarine daje nadležni ministar.

Neto prihod (rashod) koncesionara ostvaren je sukladno Ugovoru o naplati cestarine na naplatnim postajama i prebijanju potraživanja od 4. lipnja 2004. godine, kao i pripadajućim dopunama, potpisanim s društvom Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb radi podjele prihoda ostvarenih naplatom cestarine za punu relaciju vožnje korisnika.

5. Prihodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji

Prihodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji iskazani za 2017. godinu u iznosu od 4.229. tisuće kuna (2016. godine 401.265 tisuće kuna) rezultat su provedenih računovodstvenih knjiženja sukladno IFRIC 12 Tumačenje - Sporazumi o koncesijama za usluge kako je opisano u Bilješci 3.2.

6. Ostali poslovni prihodi

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Naknada za potkoncesiju	29.490	26.719
Prihodi od državnih potpora (javni dug)	31.211	31.211
Prihod od naknade troškova po koncesijskom ugovoru	19.702	26.341
Prihodi od ukidanja rezerviranja	2.879	1.243
Prihodi od naplate šteta	2.263	2.137
Ostali nespecificirani poslovni prihodi	6.010	8.136
Ukupno	91.555	95.787

6. Ostali poslovni prihodi (nastavak)

Naknada za potkoncesiju iskazana za 2017. godinu u iznosu od 29.490 tisuća kuna (2016. godinu 26.719 tisuća kuna) nastala je ustupanjem prava na koncesiju potkoncesionarima na izgradnju sekundarnih sadržaja (trgovine, poslovne zgrade, zgrade, benzinske stanice, restorane, parkirališta, reklamne panoe, parkove za rekreaciju i ostale sadržaje uz javnu cestu) sukladno čl. 25. Ugovora o koncesiji. Prava na potkoncesiju traju koliko i prava na koncesiju.

Temeljem Ugovora o koncesiji kojim su definirane obveze Republike Hrvatske kao davatelja koncesije, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu osigurana su sredstva za podmirenje obveza definiranih Ugovorom o koncesiji za podmirenje troškova održavanja obilaznice grada Rijeke, za troškove izvlaštenja zemljišta i objekata, izradu projekata i upravnog postupka i sufinanciranje mostarine mosta Krk za pravne i fizičke osobe, a koja su doznačena temeljem Odluke o privremenom financiranju od 1. siječnja 2016. godine do 31.03.2016. godine, te Odluke o dodjeli proračunskih sredstava društvu Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. za 2016. godinu i 2 Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o dodjeli proračunskih sredstava (zadnja od 27. prosinca 2016. godine). Temeljem druge izmjene i dopune odluke ministra povučeno je 56.023 tisuća kuna iz državnog proračuna.

7. Materijalni troškovi

O P I S	2017	2016.
	HRK'000	HRK'000
Troškovi sirovina i materijala	335	348
Troškovi prodane robe	1.214	1.059
Ostali vanjski troškovi /i/	194.261	182.033
Ukupno	195.810	183.440

/i/ Ostali vanjski troškovi prikazani su kako slijedi:

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Prijevozne usluge	9	3
PTT usluge	207	182
Tekuće održavanje	1.243	1.306
Izvanredno održavanje	27.533	15.273
Usluge zakupa	1.080	1.099
Komunalne usluge	89	91
Troškovi usluge naplate i održavanja-HAC-ONC	163.607	163.607
Ostale usluge	493	472
Ukupno	194.261	182.033

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

8. Troškovi osoblja

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Neto plaće	5.397	5.247
Doprinosi iz i na plaću, te porezi iz plaće	4.209	4.345
Ukupno	9.606	9.592

9. Amortizacija

Amortizacija je iskazana za 2017. godinu u iznosu od 282.033 tisuće kuna (2016. godina: 254.025 tisuća kuna).

10. Ostali troškovi

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Materijalna prava i putni troškovi	204	220
Prijevoz sa posla i na posao	162	165
Intelektualne usluge	1.840	3.051
Premije osiguranja	1.355	1.399
Troškovi zaštite okoliša	0	0
Naknade članovima odbora	216	132
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	408	457
Bankarske naknade i provizije	13.041	8.842
Neotpisane vrije. otuđenih nekretnina, postrojenja i opreme	1.468	37
Donacije i sponzorstva	22	23
Otpis zastarjelih neispravljenih potraživanja	1.420	601
Reprezentacija	27	23
Ostali nespecificirani rashodi	2.323	1.661
Ukupno	22.486	16.611

U okviru intelektualnih usluga iskazane su usluge revizije u iznosu 114 tisuća kuna.

11. Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	425	453
Ukupno	425	453

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

12. Rezerviranja

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Rezerviranja za jubilarne nagrade	23	0
Rezerviranja za sudske sporove	340	1.107
Ukupno	363	1.107

13. Rashodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji

Rashodi od građenja temeljem ugovora o koncesiji iskazani za 2017. godinu u iznosu od 4.219 tisuće kuna (2016. godine u iznosu 1.262 tisuća kuna) rezultat su provedenih računovodstvenih knjiženja, a sukladno IFRIC 12 Tumačenje - Sporazumi o koncesijama za usluge.

14. Financijski prihodi

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od kamata	314	381
Pozitivne tečajne razlike	40.359	69.408
Prihod od prodaje udjela	14.206	0
Ukupno	54.879	69.789

Nakon utvrđivanja fer tržišne vrijednosti vlastitog kapitala društva Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o. provedene primjenom dinamičke metode procjene diskontiranjem slobodnih novčanih tokova definirana je kupoprodajna cijena društva HAC-ONC d.o.o. Razlike nastale između prodajne cijene i vrijednosti udjela u poslovnim knjigama Društva priznati su kao prihode od prodaje poslovnog udjela.

15. Financijski rashodi

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Rashodi od kamata	92.627	90.869
Ukupno	92.627	90.869

Rashodi od kamata obračunati u 2017. i 2016. godini odnose se na kamate po dugoročnim kreditima.

16. Rashod od metode udjela

Društvo je ulaganjem u zajednički pothvat primjenom metode udjela ostvarilo rashod u iznosu 355 tisuću kuna (2016. u iznosu 601 tisuće kuna).

17. Porez na dobit

Društvo je obveznik poreza na dobit. Porez na dobit se evidentira na osnovi oporezivog dobitka sukladno važećim poreznim propisima u Hrvatskoj.

Usklada između računovodstvene dobiti / (gubitka) i poreznog troška prikazana je u tablici ispod:

O P I S	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Dobit tekuće godine prije oporezivanja	174.021	589.711
Ukupno smanjenje gubitka/povećanje dobiti	2.012	(398.171)
Dobitak-Gubitak nakon povećanja i smanjenja	176.033	191.540
Preneseni porezni gubitak	(241.213)	(239.897)
Porezni gubitak za prijenos	0	(48.357)
Porezna obveza	0	0

Pregled prenesenih poreznih gubitaka po godinama prikazan je kako slijedi:

Preneseni porezni gubitci istekli su u tekućem razdoblju i ne mogu se prenositi u slijedeća razdoblja.

Tijekom 2018. godine Društvo je predmet nadzora od strane Porezne Uprave vezano za iskazivanje i korištenje prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 192.856 tisuća kuna. Društvo je ishodilo pismeno mišljenje poreznih savjetnika prema kojem je Društvo imalo pravo koristiti ukupan iznos poreznih gubitaka kako je iskazano u tablici gore.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCU

18. Nematerijalna imovina

Opis	Nematerijalna imovina unesena u temeljni kapital	Koncesija	Predujmovi za nemat. Imovinu	Ulaganja u IUI	Ulaganje u tudoj imovini	Licence i patenti	Informatički programi	Zaštitni znak	UKUPNO
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST									
Stanje 01.siječnja 2016. godine	2.152.000	9.885.740	0	245	736	4.513	20.358	629	12.064.220
Direktna nabava	0	1.265	36	0	0	237	61	0	1.599
Rashodovanje, otuđenje i manjkovi	0	-59	0	0	0	0	0	0	-59
Stanje 31. prosinca 2016. godine	2.152.000	9.886.946	36	245	736	4.750	20.419	629	12.065.760
Direktna nabava	0	306	0	4.320	0	236	0	0	4.862
ispravak sa 025 na 124 potraž.	0	0	0	-122	0	0	0	0	-122
Rashodovanje, otuđenje i manjkovi	0	-2.464	0	0	0	-1.250	-2.243	0	-5.957
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.152.000	9.884.788	36	4.443	736	3.737	18.175	629	12.064.544
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI									
Stanje 01.siječnja 2016. godine	2.152.000	5.820.618	0	0	299	3.036	18.783	629	7.995.366
Amortizacija u tijeku godine	0	268.078	0	0	38	675	944	0	269.735
Ukidanje umanjenja koncesije	0	-400.000	0	0	0	0	0	0	-400.000
Rashodovanje, otuđenje i manjkovi	0	-27	0	0	0	0	0	0	-27
Stanje 31.prosinca 2016. godine	2.152.000	5.688.670	0	0	337	3.711	19.727	629	7.865.074
Amortizacija u tijeku godine	0	296.360	0	0	38	663	612	0	297.673
Ukidanje umanjenja koncesije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje, otuđenje i manjkovi	0	-982	0	0	0	-1.250	-2.243	0	-4.475
Stanje 31.prosinca 2017. godine	2.152.000	5.984.048	0	0	374	3.125	18.096	629	8.158.272
SADAŠNJA VRIJEDNOST									
Stanje 01. siječnja 2016. godine	0	4.065.121	0	245	436	1.477	1.574	0	4.068.855
Stanje 31.prosinca 2016. godine	0	4.198.276	36	245	399	1.039	691	0	4.200.686
Stanje 31.prosinca 2017. godine	0	3.900.740	36	4.443	361	612	80	0	3.906.272

18. Nematerijalna imovina (nastavak)

Procjenu vrijednosti koncesije unijete u temeljni kapital, obavila je nezavisna organizacija društvo Institut građevinarstva Hrvatske d.d. korištenjem dviju različitih metoda. Prvom metodom (statička metoda) utvrđena je amortizirana zamjenska vrijednost izgrađenih dijelova autoceste. Druga metoda (dinamička metoda) utvrdila je neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od koncesije.

Korištena diskontna stopa (WACC) iznosila je 7%. Obje metode utvrdile su vrijednost koncesije u iznosu od 2.152.000 tisuće kuna.

MRS 36 propisuje obvezu umanjenja vrijednosti u iskazanoj vrijednosti imovine, kao i smjernice za prepoznavanje i mjerenje takvog umanjenja. Osnova za vrednovanje mogućeg umanjenja vrijednosti imovine jest procjena povratne vrijednosti imovine koja je temeljena na razumnim i dokazivim pretpostavkama i najboljim saznanjima Uprave o budućim uvjetima poslovanja. Povratni iznos predstavlja veću vrijednost dobivenu usporedbom:

- neto prodajne cijene ako je imovina utrživa i
- vrijednosti imovine u uporabi dobivene kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih tijekova koji će nastati daljnjom uporabom te imovine.

U slučaju da je povratna vrijednost manja od neto knjigovodstvene vrijednosti, za razliku više iskazane neto knjigovodstvene vrijednosti potrebno je provesti umanjenje imovine u računu dobiti i gubitka tekuće godine.

Tijekom 2011. godine Društvo je provelo test umanjenja vrijednosti dugotrajne nematerijalne koncesijske imovine, pri čemu je navedena imovina grupirana u tri jedinice koje zasebno generiraju novac:

- nematerijalna koncesijska imovina nastala pri osnivanju Društva, unosom vrijednosti koncesijskog prava u temeljni kapital Društva,
- nematerijalna koncesijska imovina nastala plaćanjem koncesijske naknade za preuzimanje Riječke zaobilaznice,
- nematerijalna koncesijska imovina nastala nadogradnjom i proširenjem Autoceste Rijeka-Zagreb.

Analizom diskontiranih budućih novčanih tijekova svake od tri navedene jedinice utvrđeno je:

- da nematerijalna koncesijska imovina nastala pri osnivanju Društva unosom vrijednosti koncesijskog prava u temeljni kapital Društva zasebno ne generira novac dostatan za pokriće neamortiziranog iznosa imovine, budući da je navedenim ugovorom prenesen stari profil Autoceste Zagreb Karlovac koji je tijekom nadogradnje i proširenja Autoceste Rijeka-Zagreb u potpunosti izmijenjen. Stoga je navedena koncesijska imovina u iznosu od 2.152.000 tisuće kuna u potpunosti umanjena. Kako je navedena imovina činila osnovu za upis temeljnog kapitala Društva pri osnivanju, taj iznos je i dalje iskazan kao upisani kapital dok se ne riješi statusno pitanje potrebe dokapitalizacije i/ili smanjenja kapitala. Društvo je tijekom 2010. započelo aktivnosti pregovora i rješavanja navedenog pitanja s nadležnim ministarstvima, te se rješenje ovog pitanja očekuje u budućim razdobljima.

18. Nematerijalna imovina (nastavak)

- da nematerijalna koncesijska imovina nastala plaćanjem koncesijske naknade za preuzimanje Riječke zaobilaznice zasebno ne generira novac dostatan za pokriće plaćenog dijela naknade, budući da je Riječka zaobilaznica autocesta otvorenog tipa bez naplate, te njenim je prijenosom iste Društvo dobilo pravo naplate cestarina na Krčkom mostu i izlazu Rupa. Budući da je u izgradnju Riječke zaobilaznice Društvo uložilo dodatna sredstva, navedeni prihodi ne pokrivaju troškove dodatne izgradnje te nisu dostatni za pokriće plaćene koncesijske naknade.

Stoga je iznos plaćene koncesijske naknade od 1.483.700 tisuća kuna u potpunosti u potpunosti umanjen.

- da nematerijalna koncesijska nastala nadogradnjom i proširenjem Autoceste Rijeka-Zagreb zasebno ne generira novac dostatan za pokriće neamortiziranog iznosa imovine, čemu je osnovni razlog kratak vijek unutar kojeg je potrebno otplatiti kreditna zaduženja, te efektivno nedostatan koncesijski vijek od 25 godina (od razdoblja stavljanja u upotrebu do kraja koncesije u 2031. godini) u kojem je potrebno pokriti troškove građenja koji za novoizgrađenu cestu uobičajeno iznosi 40 do 50 godina. Budući da je izgradnja autoceste Rijeka-Zagreb trajala desetak godina (od 1998.-2008. godine), puni iznos prihoda ova cesta će ostvarivati samo u razdoblju od 15 godina, što je nedostavno s obzirom na uobičajeni ekonomski vijek trajanja ceste najmanje 40 do 50 godina, te nije realno očekivati da će se prihodima ostvarenim u koncesijskom periodu pokriti svi neamortizirani troškovi gradnje. Zbog navedenog, sukladno Međunarodnom standardu 36 - Umanjenje imovine Društvo je provelo test umanjenja koncesijske imovine nastale izgradnjom autoceste i priznalo je 1.425.000 tisuća kn umanjenja vrijednosti koncesijske imovine nastale izgradnjom.

Test umanjenja Društvo provodi svake godine s ciljem utvrđivanja da li je knjigovodstvena vrijednost navedene imovine iskazana u poslovnim knjigama Društva, veća od njene vrijednosti u uporabi. Primjenom ove metode, utvrđeno je da je diskontirana vrijednost ukupnih budućih novčanih tokova na dan 31. prosinca 2017. godine bila za 276.817 tisuća kuna veća od neto knjigovodstvene vrijednosti koncesijske imovine u knjigama (u koju je već uključeno umanjenje vrijednosti koncesijske imovine stečene kod osnivanja Društva, koncesijske imovine po osnovi proširenja te koncesijske imovine koja je nastala gradnjom dijelova auto ceste Rijeka - Zagreb, u razdoblju od 1998. do 2007. godine), radi čega navedenu imovinu u poslovnim knjigama nije bilo potrebno dodatno umanjivati.

Ugovorna obveza obnove infrastrukture do određene razine upotrebljivosti Koncesijskim ugovorom je predviđena obveza održavanja infrastrukture na razini upotrebljivosti te obnove do stanja u kojem će se cesta preuzeti na kraju sporazuma o koncesiji. Budući da je Društvo koncesijskim ugovorom preuzelo dionicu Zagreb-Karlovac, koja je u međuvremenu u potpunosti nadograđena te proširena sredstvima Društva, Uprava očekuje da će redovnim godišnjim održavanjem autoceste tijekom trajanja razdoblja koncesije vrijednost infrastrukture na kraju ugovora biti istovjetna vrijednosti koja je preuzeta.

Troškovi navedenog održavanja nisu priznati kao iznos rezerviranja u skladu s MRS-om 37, budući da Društvo, radi prirode samog održavanja, raspoloživih sredstava u danom trenutku te vremenskog razdoblja u kojem će se ono provesti, nije u mogućnosti s pouzdanom točnošću utvrditi iznos potreban za samo održavanje. Stoga Društvo navedene troškove redovnog održavanja priznaje kako nastaju. Amortizacija obračunana na nematerijalnu imovinu, nekretnine, postrojenja i opremu iznosi 282.033 tisuća kuna.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

19. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati i namještaj	Ostala imovina	PUO	Imovina u pripremi	UKUPNO
		HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 01.siječnja 2016. godine	0	1.154	8.954	373	13.680	5.261	12.519	41.941
Direktna nabava	0	0	120	0	274	0	0	394
Prijenos u upotrebu	10.421	0	0	0	0	0	-10.421	0
Rashodovanje, prodaja i manjkovi	0	0	-116	-1	-440	0	0	-557
Stanje 31.prosinca 2016. godine	10.421	1.154	8.958	372	13.513	5.261	2.099	41.778
Direktna nabava	0	0	133	0	7	0	0	140
Prijenos u upotrebu	0	0	0	0	263	0	0	263
PUO zatvaranje sa upl.za projekte 29020003	0	0	0	0	0	-72	0	-72
Rashodi	0	0	-155	-1	0	0	0	-155
Stanje 31.prosinca 2017. godine	10.421	1.154	8.937	372	13.783	5.189	2.099	41.954
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 01.siječnja 2016. godine	0	1.154	8.828	373	7.828	0	0	18.184
Amortizacija u tijeku godine	0	0	60	0	2.245	0	0	2.305
Rashodovanje, prodaja i manjkovi	0	0	-111	-1	-440	0	0	-553
Stanje 31.prosinca 2016. godine	0	1.154	8.777	372	9.633	0	0	19.936
Amortizacija u tijeku godine	0	0	83	0	2.281	0	0	2.364
Rashodovanje, prodaja i manjkovi	0	0	-155	-1	0	0	0	-155
Stanje 31.prosinca 2017. godine	0	0	8.705	372	11.914	0	0	22.145
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
Stanje 01. siječnja 2016.. godine	0	0	126		5.851	5.261	12.519	23.757
Stanje 31.prosinca 2016. godine	10.421	0	182	0	3.880	5.261	2.099	21.842
Stanje 31.prosinca 2017. godine	10.421	1.154	231		1.870	5.189	2.099	19.810

Imovina Društva nije opterećena hipotekama.

20. Ulaganja u zajedničke pothvate

Udjel u HAC-ONC-u d.o.o. predstavlja zajednički pothvat i mjeri se metodom udjela te je sukladno ostvarenom negativnom rezultatu poslovanja poveznog društva za 2017. godinu iznos dugotrajne financijske imovine umanjen razmjerno visini udjela.

Udjel u HAC-ONC-u d.o.o. je prodan HAC-u d.o.o. dana 30. rujna 2017.

Dugotrajna financijska imovina iskazana je na 30. rujna 2017. godine u iznosu 30.570 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine 30.925 tisuća kuna) te je metodom udjela s 30. rujna 2017. proveden negativni rezultat HAC-ONC d.o.o. u iznosu od 355 tisuća kuna.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

21. Zalihe

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Zalihe sirovine i materijala	137	599
Sitan inventar u uporabi	138	242
Ispravak vrijednosti sitnog inventara u uporabi	(138)	(242)
Roba	17	18
Ukupno	154	617

22. Potraživanja od kupaca

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja od kupaca u zemlji	50.465	54.353
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	27	30
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(22.234)	(23.147)
Ukupno	28.258	31.236

Promjene na ispravcima za umanjeње vrijednosti bile su kako slijedi:

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Stanje 1. siječnja	23.147	23.476
Nova vrijednosna usklađenja tijekom godine	425	452
Ukidanje vrijednosnog usklađenja	(1.338)	(781)
Stanje 31. prosinca	22.234	23.147

23. Ostala potraživanja

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja za dane akontacije zaposlenicima	41	41
I. Ukupno potraživanja od zaposlenika	41	41
Ostala potraživanja od države i državnih institucija	71	72
Potraživanje za pretporez po PDV	8	7
Ispravak vrijednosti potraživanja od Porezne uprave	(65)	(65)
Potraživanja od države po Ugovoru o koncesiji	964	2.824
II. Ukupno potraživanja od države i državnih institucija	978	2.838
Kamate na sredstva raspoloživa po viđenju	0	9
III. Ukupno ostala potraživanja od pravnih osoba	97	9
IV. Potraživanja po sudskim sporovima	53	24
Ukupno (I.+II.+III.+IV.)	1.169	2.912

23. Ostala potraživanja (nastavak)

Potraživanja od države po Ugovoru o koncesiji iskazana na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu 964 tisuće kuna (31. prosinca 2016. godine 2.824 tisuće kuna) odnose se na izvlaštena zemljišta, te prijenos instalacija, doprinosa i izdatke projektiranja koja su teretila Društvo, a sukladno Ugovoru o koncesiji od 24. lipnja 1998. godine, Republika Hrvatska je dužna provoditi postupak izvlaštenja zemljišta uz pomoć Društva.

24. Plaćeni troškovi i obračunati prihodi

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
Unaprijed plaćeni troškovi	22	4.540
Obračunate potraž.i nedospjele kamate	130	1
Ukupno	152	4.541

25. Financijska imovina

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
Oročeni depoziti	280.556	1.800
Ukupno	280.556	1.800

Pregled oročenih depozita dan je kako slijedi:

Banka	Kamatna stopa %	Namjena	31.12.2017. HRK'000
Privredna banka Zagreb d.d.	od 50% do 85% na trezorske zapise Ministarstva financija s dospijećem do 91 dan	izvlaštenje	1.800
Privredna banka Zagreb d.d.	0,15% godišnje	Dev.oročenje	93.169
Zagrebačka banka Zagreb	3 depozita uz kamatne stope od 0,11%,0,15% i 0,01% godišnje	Dev.oročenje	185.587
Ukupno			280.556

Depoziti za izvlaštenje oročeni su u svrhu isplate naknade za izvlašteno zemljište sukladno odredbi čl. 20. Zakona o izvlaštenju (NN 9/1994, NN 35/1994 i NN 114/2001).

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

26. Novac i novčani ekvivalenti

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Žiro račun	33.067	19.036
Blagajna	626	619
Devizni račun	71.900	452.739
Devizna blagajna	276	91
Prekonočno oročenje	21.204	16.147
Ukupno	127.073	488.632

27. Upisani kapital

Upisani kapital Društva koji predstavlja vrijednost koncesije na izgrađenim dijelovima autoceste Rijeka-Zagreb na dan dodjele koncesije, utvrđen je u iznosu od 2.152.000 tisuće kuna i podijeljen je na 21.520 dionica, nominalne vrijednosti jedne dionice 100 tisuća kuna. Jedini dioničar Društva je Republika Hrvatska.

Procjenu vrijednosti koncesije obavilo je nezavisno društvo Institut građevinarstva Hrvatske d.d.

28. Preneseni gubici

Preneseni gubici iskazani na 31. prosinca 2017. godine iskazani su u iznosu od 4.759.698 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine u iznosu od 5.349.409 tisuća kuna).

29. Dobit tekuće godine

Dobit tekuće godine iskazana je na 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 174.021 tisuću kuna (31. prosinca 2016. godine dobit je iznosila 589.711 tisuću kuna).

30. Dugoročna rezerviranja

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Rezerviranja za otpremnine	2.318	2.576
Rezerviranja za sudske sporove	9.470	11.661
Rezerviranja za jubilarne nagrade	985	1.209
Ukupno	12.773	15.446

Promjene na obvezama za dugoročna rezerviranja bile su kako slijedi:

O P I S	31.12.2016.	Nova rezerviranja	Ukidanje rezerviranja	31.12.2017.
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Rezerviranja za otpremnine	2.577	276	(534)	2.319
Rezerviranja za sudske sporove	11.661	340	(2.531)	9.470
Rezerviranja za jubilarne nagrade	1.209	141	(366)	984

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

Ukupno	15.447	757	(3.431)	12.773
30. <u>Dugoročna rezerviranja(nastavak)</u>				

Na temelju prethodnog odobrenja Nadzornog odbora od 23. siječnja 2014. godine, Skupština Društva dala je suglasnost na sklapanje Ugovora o uređenju međusobnih prava i obveza vezanih uz prijenos ugovora o radu. Navedenim ugovorom Društvo je preuzelo obvezu isplate troška otpremnine i jubilarnih nagrada u visini utvrđenoj aktuarskim izračunom za djelatnike ARZ-ON d.o.o, u trenutku nastanka obveze za isplatu. Radnicima koji su s danom 1. listopada 2013. godine sklopili ugovore o radu u društvu ARZ-ON d.o.o., a prije toga su bili zaposleni u Društvu priznata su prava iz radnog odnosa ostvarena kod prednika, te je stoga Društvo odvojeno prikazalo obvezu za rezerviranja s osnova otpremnina i jubilarnih nagrada za djelatnike ARZ-ON d.o.o., kao i za djelatnike Društva. Diskontna kamatna stopa korištena u izračunu je 2,86%.

31. Dugoročne obveze

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Dugoročne obveza po primljenim kreditima banaka /i/	5.280.890	5.881.653
Obračunate i nedospjele naknade	(29.788)	(21.658)
I. Dugoročne obveza po primljenim kreditima banaka	5.251.102	5.859.995
Državne potpore - Ministarstvo financija	237.028	255.030
Javni dug - KLC i KU	410.945	442.156
II. Državne potpore	647.973	697.186
Ukupno	5.899.075	6.557.181

i/ Dugoročne obveze po primljenim kreditima banaka prikazane su kako slijedi:

O P I S	Bilješka	31.12.2017.	31.12.2016.
		HRK	HRK
<i>Dugoročno</i>			
Kreditni banaka			
Osigurani *		6.073.055	6.598.736
Ukupno obveze po kreditima		6.073.055	6.598.736
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	36.	(792.164)	(717.083)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		5.280.891	5.881.653

*Osiguranje dugoročnih obveza po kreditima su jamstva Republike Hrvatske.

Ugovorene kamatne stope po svim kreditima baziraju se na vrijednosti EURIBOR-a uvećanog za maržu koja se kreće u rasponu od 0,13% do 1%, osim tri kredita koji imaju maržu u visini 3,96% , 4,15% i 5,1%.

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Analiza dospijeca dugoročnih obveza po primljenim kreditima od banaka prikazana je kako slijedi:

O P I S	31.12.2017.	31.12.2017.
	EUR'000	HRK'000
Dospijeva do jedne godine	105.430	792.164
Od jedne do pet godina	429.952	3.230.506
Više od pet godina	272.888	2.050.385
UKUPNO	808.270	6.073.055

Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW)

Kreditom odobrenim od strane KfW banke u iznosu od EUR 133,5 milijuna potpisanim 24. rujna 2007. godine izvršeno je refinanciranje već postojećih kredita KfW kredita od EUR 73,5 milijuna i ZABA kredita u iznosu od EUR 60 milijuna uz kamatnu stopu EURIBOR plus 0,52%, na rok od 19 godina. Instrument osiguranja po kreditu je državno jamstvo Republike Hrvatske.

Otplata glavnice počela je 1. travnja 2008. godine i vrši se u 38 polugodišnjih rata, na način da se glavnica otplaćuje u dogovorenim postocima.

Za potrebe financiranja opreme IIA i IIB faze u iznosu od 79.950 tisuća eura i izgradnju čvora Donja Zdenčina i čvora Novigrad kao i ENC Lučko u iznosu 30.050 tisuća eura, Društvo je s KfW bankom u rujnu 2007. godine zaključilo Ugovor o kreditu u ukupnom iznosu od 110 milijuna eura. Kredit je zaključen na rok od 24 godine i poček od jedne godine uz jamstvo Republike Hrvatske. Kamatna stopa se bazira na vrijednosti 6MJ EURIBORA uvećanog za maržu od 0,62%. Otplata glavnice se vrši u 46 polugodišnjih obroka i otpočela je 1. listopada 2008. godine.

Kredit KfW EUR 110 milijuna i EUR 133,5 milijuna	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017.	170.853	1.291.276
Otplate glavnice	(10.831)	(80.936)
Tečajne razlike	0	(7.988)
Stanje 31.12.2017.	160.022	1.202.352
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(11.381)	(85.514)
Plativo nakon godine dana	148.641	1.116.838

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Zajam Europske investicijske banke

Društvo je 24. lipnja 2002. godine sklopilo ugovor o dugoročnom zajmu s Europskom investicijskom bankom u iznosu od 60 milijuna eura uz jamstvo Republike Hrvatske. Kredit je utrošen na financiranje izgradnje dionica Vrbovsko-Bosiljevo i Bosiljevo-Vukova Gorica u okviru I faze izgradnje, te financiranje izgradnje punog profila trase Vrbovsko-Bosiljevo2, vijadukata Zečeve Drage i Severinske Drage u sklopu II A faze. Otplata I. tranše počela je 15. ožujka 2008. godine.

Kamatna stopa jednaka je 3MJ EURIBOR-u uvećanom za 0,40%, odnosno za tranše utrošene za IIA fazu EURIBOR uvećan za 0,25%. Otplata kamata se vrši kvartalno, a glavnice polugodišnje. Kredit je osiguran jamstvom Republike Hrvatske.

Drugi ugovor o dugoročnom zajmu s Europskom investicijskom bankom u iznosu od 210 milijuna eura, u svrhu financiranja izgradnje punog profila dionice Kikovica-Stara Sušica u sklopu II B faze građenja, sklopljen je 9. ožujka 2006. godine. Zajam se povukao u 5 tranši koje imaju različitu dinamiku otplate. Odobrena kamatna stopa iznosi 3MJ EURIBOR uvećan za 0,13%, otplata glavnice se vrši polugodišnje, a otplata prve tranše je započela 15. rujna 2011. godine. Rok trajanja kredita je 25 godina, s počekom od 5 godina.

Kredit EIB EUR 60 milijuna i EUR 210 milijuna	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017	193.454	1.462.081
Otplata glavnice	(14.577)	(108.702)
Tečajne razlike	0	(9.362)
Stanje 31.12.2017.	178.877	1.344.017
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(14.577)	(109.526)
Plativo nakon godine dana	164.300	1.234.491

Zajam Europske banke za obnovu i razvoj

Društvo je 22. listopada 2001. godine sklopilo ugovor o dugoročnom zajmu s Europskom bankom za obnovu i razvoj u iznosu od EUR 60 milijuna. Sredstva su bila namijenjena za financiranje radova na dionici Vrbovsko- Bosiljevo i Bosiljevo-Vukova Gorica I faze izgradnje i II A faza za izgradnju vijadukata Zečeve Drage i Severinske Drage kao i punog profila glavne trase Vrbovsko-Bosiljevo 2, u alikvotnom udjelu od 50% dok je ostalih 50% financirao EIB.

Otplata kredita je započela 12. svibnja 2005. godine i otplaćuje se u 30 polugodišnjih rata. Ugovorena kamatna stopa je 6MJ EURIBOR uvećan za 1%. Kolateral za ovaj kredit je jamstvo Republike Hrvatske.

Novi Ugovor o kreditu u iznosu od EUR 50 milijuna Društvo je sklopilo sa EBRD-om 26. srpnja 2006. godine. Namjena kredita je financiranje II B faze izgradnje punog profila autoceste.

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Kredit je odobren na rok od 25 godina uz 4 godine počeka i kamatnu stopu u visini 6MJ EURIBOR-a uvećanog za 1%. Otplata glavnice će se realizirati kroz 42 polugodišnje rate, a sve uz jamstvo izdano od strane Republike Hrvatske.

Kredit EBRD EUR 60 milijuna i EUR 50 milijuna	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017.	46.524	351.617
Otplate glavnice	(6.381)	(47.695)
Tečajne razlike	0	(2.302)
Stanje 31.12.2017.	40.143	301.620
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(6.381)	(47.944)
Plativo nakon godine dana	33.762	253.676

Zajam KA Finanz AG & Dexia CL & Intesa Sanpaolo

Usljed prostornog i vremenskog proširenja koncesije 2007. godine ARZ d.d. imao je obvezu platiti koncesijsku naknadu Republici Hrvatskoj za navedeno proširenje. Sredstva potrebna za podmirenje te obveze Društvo je osiguralo kreditom u iznosu od EUR 200 milijuna odobrenom od strane Dexia banke s kojom je potpisan Ugovor o kreditu 10.prosinca 2007. godine. Kredit je odobren na rok od 15 godina, a osiguran je jamstvom RH. Otplata se vrši kroz 22 jednake polugodišnje rate, a počela je 15. studenog 2011. godine. Kamatna stopa iznosi 6MJ EURIBOR plus marža u visini 0,32%. Banci je plaćena jednokratna aranžerska naknada u visini 0,50% na iznos kredita.

Izjavom o ustupanju i prihvatu prava i obveza u srpnju 2013 dio kredita u iznosu od EUR 152,1 mil prenijet je na Kommunalkredit Austria AG, a ostatak u iznosu EUR 47,9 mil zadržala je Dexia koja je u skladu sa statusnim promjenama promijenila i naziv banke u Dexia Credit Local.

Za financiranje izgradnje Riječke obilaznice sklopljen je 11. ožujka 2008. godine Ugovor o sindiciranom kreditu odobrenom od strane Dexie i BIIS, u iznosu od EUR 140 milijuna. Rok otplate kredita je 15 godina uz poček od 4 godine. Otplata glavnice je počela 31. Siječnja 2012. godine i bit će završena 31. srpnja 2022. godine. Ugovorena kamatna stopa je 6MJ EURIBOR uvećan za maržu od 0,59%. Kamata i glavnica se otplaćuju polugodišnje. Banci je plaćena jednokratna aranžerska naknada u visini 0,50% na iznos kredita te commitment fee u visini 0,25%. Kredit je osiguran jamstvom Republike Hrvatske. Dio kredita u iznosu EUR 70 mil, Izjavom o ustupanju i prihvatu prava i obveza, prenijet je 27.lipnja 2013. godine sa Dexia banke na Kommunalkredit Austria AG, a drugi dio od EUR 70 mil je ostao u vlasništvu banke Intesa Sanpaolo (bivši BIIS).Prodajom banke Kommunalkredit Austria u rujnu 2015. godine, njeni udjeli u oba kredita su preuzeti od strane kupca KA Finanz AG kao novog kreditora.

Kredit DEXIA EUR 200 milijuna i EUR 140 milijuna	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017.	176.364	1.332.919
Otplate glavnice	(30.909)	(230.819)
Tečajne razlike	0	(9.205)
Stanje 31.12.2017.	145.455	1.092.895
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(30.909)	(232.240)
Plativo nakon godine dana	114.546	860.655

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Zajam ZABA & ADDIKO BANK & OTP 55 mil E

Društvo je 24. srpnja 2013. godine sklopio Ugovor o klupskom kreditu sa grupom banaka koju čine Zagrebačka banka d.d., Addiko bank i OTP banka. Cjelokupni iznos odobrenog kredita od EUR 55 mil, čija je namjena uredno servisiranje kreditnih obveza tijekom 2013 povučen je u nekoliko tranši do kraja iste godine. Za osiguranje po kreditu izdano je državno jamstvo RH. Kredit je odobren na 5 godina uz kamatnu stopu 3MJ Euribor uvećan za maržu od 5,1% . Kamate su se otplaćivale tromjesečno dok je povrat glavnice trebao biti izvršen odjednom na dan 24. siječnja 2019. godine. Međutim, 20. prosinca 2017. godine provedena je prijevremena otplata kredita, te je kredit u cijelosti zatvoren.

Zajam ZABA & HAAB & OTP 55 mil E	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017.god.	55.000	415.679
Otplate glavnice	(55.000)	(414.916)
Tečajne razlike	0	(763)
Stanje 31.12.2017.god.	0	0

Zajam ZABA 177 mil E

Za financiranje plana poslovanja 2014. godine Društvo je 17. studenog 2014. sklopilo Ugovor o kreditu sa Zagrebačkom bankom d.d. u iznosu od EUR 177 mil. Sredstva su do kraja 2014. godine u cijelosti povučena i veći dio je utrošen na otplatu JP Morgan kredita u cijelosti. Za osiguranje kredita Republika Hrvatska izdala je jamstvo. Rok trajanja kredita je 7 godina uz 2 godine počeka. Kamatna stopa je ugovorena na bazi 6MJ Euribor-a uvećanog za maržu od 3,96% te aranžersku naknadu u visini 1,05% od iznosa kredita koju je Društvo jednokratno otplatilo. Otplata glavnice kredita vršit će se u 11 jednakih polugodišnjih rata. Otplata glavnice kredita započela je u studenom 2016. godine i završava u studenom 2021. godine.

Zajam ZABA 177 mil E	EUR'000	HRK'000
Stanje 1.1.2017.	160.909	1.216.118
Otplate glavnice	(32.182)	(241.011)
Tečajne razlike	0	(7.895)
Stanje 31.12.2017.	128.727	967.212
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(32.182)	(241.803)
Plativo nakon godine dana	96.545	725.409

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Zajam PBZ & ZABA & ESB & SGB -70 mil E

Dana 09. lipnja 2016. godine Društvo je sklopilo Ugovor o kreditu u iznosu od EUR 70 milijuna s klubom banaka koji čine Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d., Erste Steiermarkische bank d.d. i Societe generale Splitska banka d.d. Sredstva su u cijelosti povučena do kraja iste godine. Osiguranje za uredan povrat kredita je u vidu državne garancije. Rok trajanja kredita je 7 godina uključujući početak od 2 godine. Kredit će se otplaćivati u 21 jednakih tromjesečnih rata uz ugovorenu kamatnu stopu u visini 3MJ Euribora uvećanog za maržu od 4,15%. Početak otplate glavnice nastupa u lipnju 2018. godine te završava u lipnju 2023. godine. Aranžerska naknada u visini 0,95% od iznosa kredita plaćena je jednokratno, dok se agentska naknada u iznosu od EUR 10 tisuća plaća Privrednoj banci Zagreb d.d. kao agentu, godišnje.

<u>Zajam PBZ 70 mil E</u>	<u>EUR'000</u>	<u>HRK'000</u>
Stanje 01.01.2017.	70.000	529.045
Otplata glavnice	0	0
Tečajne razlike	0	(3.089)
Stanje 31.12.2017.	70.000	525.956
Kratkoročni dio dugoročnog kredita	(10.000)	(75.137)
Plativo nakon godine dana	60.000	450.819

ZAJAM MINISTARSTVO FINANCIJA-85 mil E

Dana 30.studenog 2017.godine sklopljen je Ugovor o prijenosu sredstava sa Ministarstvom financija RH. Sredstva su prikupljena izdavanjem euro obveznica i u iznosu od EUR 85.045.727,50 dodijeljena Društvu kao Primatelju sredstava, na način da je na račun Društva uplaćen neto iznos od EUR 83.245.309,45 dok je iznos od EUR 1.800.418,05 sustegnut na ime troškova financiranja izdavanja euro obveznica. Kamata se plaća jednom godišnje i iznosi EUR 2.338.757,51 osim za prvu godinu kada iznosi EUR 2.729.967,85. Otplata kamate počinje u siječnju 2019.godine, a krajnji rok povrata sredstava je 15. siječnja 2030.godine. Sredstva su namijenjena za prijevremenu otplatu kredita od 55 mil eura, otplatu dospjele kratkoročne pozajmice Ministarstva financija od 18,8 mil eura te servisiranje kreditnih obveza u iznosu od 8,5 mil eura koje dospijevaju na naplatu u prvom kvartalu 2018.

<u>Zajam Min.fin 85 mil E</u>	<u>EUR'000</u>	<u>HRK'000</u>
Stanje 30.11.2017.	85.046	641.395
Tečajne razlike		(2.391)
Stanje 31.12.2017.	85.046	639.004

31. Dugoročne obveze (nastavak)

Državne potpore s osnove nepovratnih naknada odnose se na nepovratnu potporu Ministarstva financija Republike Hrvatske u razdoblju od 2000. do 2002. godine umanjenu za dio amortizacije obračunane na imovinu nabavljenu iz državnih potpora u razdoblju od 2003. do 2009. godine.

Državne potpore s osnova preuzetih kredita odnose se na obveze koje je Ministarstvo financija Republike Hrvatske preuzelo po dugoročnim i kratkoročnim kreditima sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske od 20. lipnja 2002. godine koje su dana 1. siječnja 2003. godine postale javni dug.

Društvo je potpore u obliku bespovratne pomoći priznalo u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom korisnog vijeka imovine koja se amortizira putem umanjenog troška amortizacije, dok se potpora evidentirana s osnove preuzimanja dugova od strane vlasnika priznaje kao povećanje prihoda tijekom korisnog vijeka trajanja imovine koja je financirana preuzetim kreditima.

32. Obveze prema dobavljačima

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
Obveze prema dobavljačima u zemlji	47.568	49.188
Obveze za nefakturirane radove i usluge	0	2
Ukupno	47.568	49.190

33. Obveze za poreze i doprinose

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
Obveze za doprinose na plaće	115	108
Obveze za doprinose iz plaća	135	126
Obveze za poreze i prireze iz plaća	96	84
Obveze za PDV	5.907	6.346
Ostale obveze prema državi i državnim institucijama	0	304
Ukupno	6.253	6.968

34. Obveze prema zaposlenicima

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
Obveze za neto plaće i naknade	447	413
Ostale obveze prema zaposlenima	15	18
Ukupno	462	431

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

35. Obveze po kratkoročnim kreditima

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK	HRK
Tekuće dospijeće - glavnica (bilješka 31.)	792.164	717.083
Ukalkulirane kamate na kredite	7.796	11.563
Ukupno	799.960	728.646

Obveze po kratkoročnim kreditima iskazane na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 792.164 tisuće kuna (31. prosinca 2016. godine 717.083 tisuća kuna) predstavljaju tekuće dospijeće dugoročnih kredita prikazanih u bilješci 32. uz financijske izvještaje.

Dospijeće obveza po mjesecima prikazano je kako slijedi:

OBVEZE	Do 1 mjeseca	Do 3 mjeseca	Do 12 mjeseci	Ukupno
	HRK '000	HRK '000	HRK '000	HRK '000
Glavnica	52.322	35.415	704.427	792.164

36. Obračunati troškovi i odgođeni prihodi

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Ukalkulirane fakture i situacije	742	244
Ostali ukalkulirani troškovi	420	477
I. Ukalkulirani troškovi	1.162	721
Odgođeno priznavanje prihoda razdoblja	17.655	22.038
Razgraničenje prihoda od naplate	12.225	10.270
II. Prihodi budućeg razdoblja	29.880	32.308
Ukupno	31.042	33.029

Odgođeno priznavanje prihoda, najvećim dijelom odnosi se na obračunate naknade, temeljem Ugovora o potkoncesiji, sklopljenih s društvima Ina d.d., Petrol trgovina d.o.o. i Tifon d.o.o., 16.214 tisuća kn koji su razgraničeni na razdoblja trajanja potkoncesije. Iznos od 368 tisuća kn odnosi se na EU LIFE-DINALP BEAR projekt. Preostali iznos odgođenih prihoda u iznosu od 1.019 tisuće kuna odnosi se na prihode od različitih najamnina.

Ukalkulirani troškovi odnose se na ukalkulirane godišnje odmore, čiji se trošak odnosi na iduće obračunsko razdoblje.

38. Transakcije sa povezanim stranama

Stranka je povezana sa subjektom kada direktno ili indirektno kroz jednog ili više posrednika kontrolira, kontrolirana je od ili je pod zajedničkom kontrolom subjekta, ima udio u subjektu koji mu daje značajan utjecaj nad tim subjektom i ima zajedničku kontrolu nad subjektom. Ukupni iznosi transakcija s povezanim strankama, potraživanja i obveze na kraju godine i povezani rashodi i prihodi za 2017. i 2016. godinu prikazani su kako slijedi:

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
<u>Potraživanja:</u>		
Ministarstvo financija	183	122
Ministarstvo gospodarstva	6	16
Ministarstvo obrane	208	0
Ministarstvo mora, prometa i veza	2.283	2.293
INA industrija nafte d.d.	498	1
Hrvatske autoceste d.o.o.	18.329	18.347
Odašiljači i veze d.o.o.	19	15
Hrvatske autoceste održavanje i naplata d.o.o.	0	293
Ukupno	21.526	21.087

O P I S	31.12.2017. HRK'000	31.12.2016. HRK'000
<u>Obveze:</u>		
INA industrija nafte d.d.	8	7
Narodne novine d.d.	6	9
Hrvatske autoceste d.o.o.	45.243	9.857
Hrvatska pošta d.d.	4	4
Croatia osiguranje d.d.	294	119
Hrvatske autoceste održavanje i naplata d.o.o.	0	34.664
Ukupno	45.555	44.660

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d., Zagreb
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - nastavak
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

38. Transakcije sa povezanim stranama(nastavak)

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
<u>Prihodi:</u>		
Ministarstvo financija	14	116
Ministarstvo gospodarstva	64	87
Ministarstvo obrane	3.250	2.971
Ministarstvo mora, prometa i veza	24.419	23.122
INA industrija nafte d.d.	9.006	8.528
Hrvatske šume d.o.o.	65	56
Odašiljači i veze d.o.o.	197	197
Croatia osiguranje d.d.	11	10
Jadrolinija d.d.	148	117
Jadranski naftovod d.d.	0	91
Hrvatske autoceste d.o.o	1.675	0
Hrvatske autoceste održavanje i naplata d.o.o.	0	2.049
Ukupno	38.849	37.344

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
<u>Rashodi:</u>		
INA industrija nafte d.d.	99	71
Narodne novine d.d.	61	94
Hrvatske vode	518	508
Hrvatska pošta d.d.	19	17
FINA	2	2
Croatia osiguranje d.d.	1.330	1.372
Hrvatske autoceste d.o.o	150.200	0
Hrvatske autoceste održavanje i naplata d.o.o.	0	163.833
Ukupno	152.229	165.897

Primanja Uprave, a koja se sastoje od primanja članova Uprave, predsjednika Uprave i direktora prikazana su u nastavku:

O P I S	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Bruto plaće i naknade	1.147	975
Ostalo	9	9
UKUPNO	1.156	984

38. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo upravlja svojim kapitalom kako bi osiguralo vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata interesnim stranama kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Struktura kapitala Društva sastoji se od duga koji uključuje kredite opisane u bilješkama 31. i 35., novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koju drže vlasnici Društva i uključuje sav kapital Društva.

Koeficijent financiranja

Uprava Društva pregledava strukturu kapitala. U sklopu pregleda, Uprava promatra troškove i rizike povezane sa svakom klasom kapitala.

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Obveze po dugoročnim i kratkoročnim kreditima	6.073.055	6.588.641
Novac i novčani ekvivalenti	(407.629)	(490.432)
Neto dug	5.665.426	6.098.209
kapital	(2.433.677)	(2.607.698)

Kategorije financijskih instrumenata

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Financijska imovina		
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac)	437.068	524.584
Financijske obveze		
Obveze po kreditima i ostale obveze	6.753.318	7.342.415

Gore naveden knjigovodstveni iznos predstavlja najveću izloženost Društva kreditnom riziku po potraživanjima.

Upravljanje financijskim rizikom

Uprava provodi nadzor i upravlja financijskim rizicima koji se odnose na poslovanje Društva kroz izvještaje o internom riziku, koji analiziraju izloženost prema stupnju i veličini rizika. Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, i rizik cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti, i rizik novčanog tijeka kamata.

Tržišni rizik

Aktivnosti Društva izlažu Društvo prvenstveno financijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta te promjene kamatnih stopa. Društvo ne ulazi u različite derivativne financijske instrumente kako bi upravljalo izloženosti kamatnom i tečajnim rizicima.

Društvo posluje na hrvatskom tržištu. Društvo nema mogućnosti utjecati na cijenu cestarine iz razloga što Vlada svojom odlukom odobrava povećanje cijena cestarina.

39. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja. Zbog činjenice da Društvo koristi kredite s promjenjivim kamatnim stopama, Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa i ne primjenjuje zaštitu od tog rizika.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope obavljena je samo za financijske instrumente s promjenjivom kamatnom stopom, za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na kraju izvještajnog razdoblja. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na kraju izvještajnog razdoblja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa. U slučaju povećanja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. bi se smanjila, za iznos od 33.127 tisuća kuna (2015. godine: smanjena dobit u iznosu od 35.728 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Društva kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana financijskih instrumenata neće izvršiti obvezu čime će uzrokovati drugoj strani financijski gubitak. Kreditni rizik vezan uz naplatu kratkotrajnih potraživanja relativno je nizak, budući da se potraživanja od kupaca sastoje od velikog broja pojedinačnih kupaca. Nepodmirena potraživanja od kupaca se utužuju. Najveći pojedinačni dužnik je HEP operator prijenosnog sustava d.o.o. na ime ugovorenog KBDV-a pri izgradnji Riječke obilaznice. Dužnik je HEP operator prijenosnog sustava d.o.o. koji je utužen u 2013. godini.

Priložena tabela prikazuje iznose depozita i potraživanja Društva na dan 31. prosinca:

OPIS	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Novac	105.869	472.485
Depoziti	301.760	17.947
Potraživanja koja nisu dospjela ni ispravljena	6.312	12.807
Dospjela potraživanja	45.667	49.648
Ukupno	459.608	552.887

Potraživanja koja nisu dospjela niti su ispravljena odnose se na potraživanja prema društvima u državnom vlasništvu i kartičarima.

39. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Priložena tabela prikazuje starosnu strukturu dospjelih potraživanja:

OPIS	Nedospjelo	120-365 dana	starije od 365 dana	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2017.	22.513	840	22.314	45.667

Priložena tabela prikazuje dospjela i vrijednosno usklađena potraživanja:

OPIS	31.12.2017.	31.12.2016.
	HRK'000	HRK'000
Bruto potraživanja	45.667	49.648
Ispravak vrijednosti	(22.234)	(23.147)
Neto potraživanja	23.433	26.501

Upravljanje valutnim rizikom

Društvo određene transakcije izvršava u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

Stanje 31. prosinca	Obveze		Imovina	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
EUR	6.073.055	6.598.736	350.844	452.810
USD	-	-	88	19
Ostale strane valute	-	-	1	1
Ukupno:	6.073.055	6.598.736	350.933	452.830

Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je uglavnom izloženo valuti zemalja čija je valuta EUR. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na promjene tečaja kune od 1% u odnosu na euro. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja usklađuje temeljem 1-postotne promjene valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako je hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu ojačala 1%. U slučaju pada vrijednosti hrvatske kune za 1% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit i ostal glavicu bio bi jednak i suprotan, a iznosi u tablici bi bili negativni.

39. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje valutnim rizikom

O P I S	Utjecaj valute EUR	
	2017.	2016.
	EUR'000	EUR'000
Utjecaj na dobit ili gubitak razdoblja	57.221	61.459

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje rizikom likvidnosti po kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim obvezama Društva i definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja svojom likvidnošću održavanjem dostatnih rezervi, korištenjem bankovnih kreditnih proizvoda od stranih banaka kao i ostalim izvorima financiranja, kroz kontinuirano praćenje prognoziranih i ostvarenih novčanih tijekova te usklađivanjem dospijuća financijske imovine i financijskih obveza.

Tablična analiza rizika likvidnosti

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospijuća financijskih obveza Društva. Tablica je sastavljena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

OBVEZE	Do 1	Od 1 do 3	Od 3 mjeseca	Od 1 do 5	Nakon 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	do 1 godine	godina	godina	
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31.12.2017.						
Beskamatne	52.889	7	113	1.274		54.283
Kamatonosne	52.322	78.173	661.669	3.230.506	2.050.385	6.073.055
Kamate (projekcija po otplatnom planu)	3.392	15.991	86.809	639.231	315.954	1.061.377
Ukupno	108.603	94.171	748.591	3.871.011	2.366.339	7.188.715
31.12.2016.						
Beskamatne	55.003	581	4	696	-	56.284
Kamatonosne	52.630	35.623	628.830	4.185.851	1.695.801	6.598.735
Kamate (projekcija po otplatnom planu)	10.009	22.623	116.668	712.961	250.979	1.113.240
Ukupno	117.642	58.827	745.502	4.899.508	1.946.780	7.768.259

39. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospjeća financijske imovine Društva. Tablica je sastavljena na temelju ne diskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini po najranijem datumu na koji Društva može zatražiti plaćanje.

IMOVINA	Do 1	Od 1 do 3	Od 3	Od 1 do	Nakon 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseca do	5 godina	godina	
	HRK'000	HRK'000	1 godine	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31.12.2017.						
Beskamatna	27.351	937	1.067	76		29.431
Kamatonosna	165.300	113.865	1.400	0		280.565
Ukupno	192.651	114.802	2.467	76		309.996
31.12.2016.						
Beskamatna	31.810	1.228	1.050	62	-	34.150
Kamatonosna	16.147	-	1.800	-	-	17.947
Ukupno	47.957	1.228	2.850	62		52.097

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih financijskih instrumenata.

Slično tomu, knjigovodstveni iznos povijesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

IV SPOROVI I POTENCIJALNE OBVEZE

Na dan 31. prosinca 2017. godine protiv Društva se vodilo 80 sporova, sukladno očitovanjima vanjskih odvjetnika i sektora pravnih, općih i kadrovskih poslova.

Sudski se sporovi, za koje se očekuju potencijalne obveze iskazuju u bilanci kao dugoročna rezerviranja, budući da su odlivi sredstava po toj osnovi izvjesni.

Procjenom mogućih odliva u skorijoj budućnosti, Društvo je u svojim financijskim izvještajima iskazalo rezerviranja u iznosu od 11.661 tisuću kuna (31. prosinca 2016. godine 11.661 tisuću kuna).

